

LAIŠKAS IŠ AUSTRALIJOS

Sio laiško autorius yra Jurgis Reizgys, geografis ir geologas. Laišką jis prisiuntė Chicagoj gyvenančiam p. I. Daukui

(Pabaiga)

Visi geria!

Pradėjau laišką karūna, bet ji yra istorinė ir šiandien tikroji karūna yra vyno bonka ar kito kokio nors gėrimo. Geria čia visi! Bonka yra viskas. Tad ji geriausiai tiktų šio krašto emblema. Bendrai paėmus, vynos yra labai blogas. Apie vyno senumą niekas čia neklauso. Apsėčiau yra pripilta jame metylinio spirito, todėl jis yra labai stiprus ir kitą dieną žmogus yra lavonas. Nuo vyno matosi daug sukvaliojimų. Jo aukų yra pilnos liginės. Vienam gyventojui tenka apie 1.5 galiono vyno į metus. Bet dar daugiau jie mėgsta alų. Jo tenka apie 18 galionų vienam asmeniui per metus. Vidurkiai nemenki!

Čiabūviai

Dabar valdžia svarsto klausimą ar parduoti ateityje čiabūviams gėrimų ar ne. Daug kas yra už tai, kad reikia parduoti, nes jie gauna, tik juodoje rinkoje. Čiabūvių, vietoje vadinamų "blakman", yra dar gana daug. Jie suskirstyti visoje Australijoje į 180 giminių. Kiti kurie iš jų jau gyvena miestuose, o kiti kurie tebėra visai primityvūs, akms amžių kultūros lygyje ir gyvena dykumose. Dabar jiems stengiamasi visai padėti. Jiems yra nustatyti rajonai. Iš jų yra žymų dailininkų ir dainininkų, bet ir jiems neleidžia tarpe baltųjų namus statyti.

Jie dažnai vargsta kodami su potvyniais, daug jų žūsta. Sausros laikotarpiais dažnai kyla stepių gaisrai "bushfires". Šitie gaisrai pridarą daug nuostolių, nes išdega dideli plotai. Šiais -951 m. laikraščiai vasario mėn. rašė, kad vienam toliam gaisre išdegė 3 1/2 milijonų akrų. Tame plote buvo daug avių, fermų. Temperatūra tose arijose yra tarp 95-100° gaisro metu. Tokių gaisrų pasitaiko dažnai vasaros metu. Sunku juos užgesinti! Taip aukščiausioji temperatūra kaip mes čia gyvename yra buvusi gruodžio 13 d. 1950 m., kada po pietų 4 val. buvo 101°. Bet ta diena buvo sunki mums.

"Blackout'ai"

Vasarą trukdo karštis, o dabar žiemą: "Blackouts", tai yra tamsa. Neužtenka elektros, todėl tai vienas, tai kitas rajonas negauna elektros — aplanko

"blackouts". Tai yra beveik kiekvieną vakarą. Būna atsitikimų, kad vakarą 140 priemiesčių neturi elektros. Mes Vokietijoje buvome nepatenkinti, kad kartais vakare ne gana anksti įjungia elektrą. O čia vakarą kartais yra 3 "blackouts". Visai tas elektros nebuvimas būna priežastim daug eismo nelaimių, nes miestai ar jo dalis palieka visiškai tamsi.

Ivyksta daug nelaimių

Bendrai paėmus, pagal gyventojų skaičių Australijoje yra labai daug nelaimingų trafikų atsitikimų. Kas šešios val. 1 žmogus vidutiniškai būna užmušamas Australijos keliuose. Dažniausia priežastimi yra neblaivumas. Todėl girtus šoferius pradėjo smarkiai čiupti, bet jų gana daug dar vis pačiumpa. Dažnai matosi kaip keli automobiliai lenktyniuoja gatve. Čia benzinas, palyginus su mūsų kraštu, yra labai pigus. Automobilizmas čia yra gana senas. Matosi labai daug, labai senų mašinų, kokių pas mus visai nesimatė. Aišku, labai keistai atrodo, kad greta visai naujos moderniškos važiuoja labai sena. Autobusai yra puikūs. Po miestą kursuoja išimtinai dviejų aukštų autobusai, tik labai dažnai streikuoja kokie mechanikai ar šoferiai, todėl vis vien jais negalima naudotis.

Dabar vėl buvo streikas: nedirbo mechanikai. Visam miestui buvo sustoję autobusai visai savaitę. Tad vėl iš visų kampų muziejinės mašinos pasirodė apyvartoje.

Jeigu Persijos naftos klausimas išsprendis britams nepalankia prasme, tad, aišku, ir pas mus viskas automobilizmas sustos, pakils kuro kaina. O kainos visiems kitiems reikmenims nuolatos kyla, kaip matosi iš spaudos.

Pagamina daug sviesto, o patiems trūksta

Australija yra sviesto kraštas, labai daug jo eksportuoja į Angliją, tik spauda stebijasi kaip čia yra, kad jis Anglijoje yra kelias penais pigesnis. O tau ir biznis! Parduoti ir pats primoki! Gera tiems anglams pirkti! Bet paskutiniu laiku pas mus nebegalima gauti pakankamai sviesto, o šiom dienom jau nebegalima gauti ir cukraus. Australija jo nemažai eksportuoja, o dabar patiems ne-

užtenka. Matyt, numatoma pakelti ir jam kainą, kad nebeleidžia į rinką.

Vieną žodžiu, mes daug kur stebimės iš visos santvarkos ir sakom, kad australai yra durni. O jie, žinoma, vėl sako, kad mes esam durni.

Namai ir pinigai

Yra daug kas, ko mes galėtumėm ir pasimokyti. Malonu, kad beveik kiekvienas darbininkas turi nuosavą namą arba bent padorų butą su padoriais baldais. Dirbama beveik ištisai tik penktas dienas. Šeštadienis yra poilsui ir malonumams. Šeštadienio darbas apmokamas dvigubai, bet ne visur jo galima gauti. Mūsų DP ant jo labai puola. Australai vengia šeštadienio darbo.

Tikrai geras yra australų marmeladas. Jo yra labai daug rūšių. Jis yra perdėm grynas vienos rūšies vaisių, ne mišinys vaisių.

Australų pinigai man iškart patiko. Patiko ne todėl, kad mes jo neturėjome, bet sava išvaizda. Jis yra masyvaus sidabro. Nė sykį man teko matyti monetą, kuri yra 1914 m. ar net dar senesnė. Pas mus tokių senų pinigų nebuvo. Pinigai gana gražūs, tik tas 1 penny gal perdaug didelis. Vienoj pusėj atsispindi Australija, o kitoje pusėje vis ta pati karaliaus galva.

Bijo peilio

Mūsų DP dažnai išdarinėja visokių štukų. Spauda būna pilna įvairių DP rafinuotų numerių. Ypatinai bijo australai peilio, kurį mūsų kaimynai lenkai dažnai čia pavartoja. Viktorijos valstybėje yra uždraustas peilio nešiojimas su savim. Išleistas specialus įstatymas. Spauda dažniausiai linksniuoją: lenkus, čekus, rusus.

Dabar apie Sydneį!

Sydneį yra labai puikioj apylinkėj tarp įlanų. Priemiesčiai užima milžiniškus plotus, nes juose perdėm vieno aukšto vieno buto ar dviejų butų namukai. Naujieji bėra vieno buto. Centrą lyginti su Chicago centru, aišku, negalima, nes čia dangoraižių nedaug tėra.

Sydneįs didysis tiltas yra Australijos pasididžiavimas, jis yra pastatytas per vieną įlaną. Pro apačią plaukia ir didžiausieji laivai. Per tiltą eina autostada, geležinkelis ir tramvajus. Man labai didelį įspūdį padarė viešoji Sydneįs biblioteka. Tai yra labai puikus architektūrinis pastatas. Pats bibliotekos sutvarkymas yra taip pat didingas ir patogus.

Penkių metų amžiaus Edward C. Wayman, automobilio perrenktas, guli Chicago gatvėje. Toji nelaimė atsitiko, kai jis bėgo su gėlimis, kurias norėjo parduoti.

Turi Sydneįs kelis muzėjus, kurie yra gana turtingi eksponatais, o ypač iš Malajų ir Indonezijos salų. Technikos muzėjus yra perdaug perkimštas — jau senas.

Botanikos sodas nedaro botanikos sodo, bent mums įprasto, vaizdo, nes apsieinama be šiltinių. Juk čia viskas auga po aviru oru.

Naujoji Gvinėja

Dalis naujosios Gvinėjos priklauso Australijai, o be to dar salų. Į Naująją Gvinėją yra išvykę iš Australijos ir keli lietuviai gydytojai ir ten dirba samoj profesijoj. Atrodo, kad ten būtų galima ir kitų profesijų žmonėms užsikabinti, tik žinoma praktiškom profesijom. Gyvenimo sąlygos ten yra nekokios, nes kraštas yra perdėm laukinis.

Būtų malonu pamatyti Ramiojo vandenyno salas, jose pagyventi, susipažinti su pasauliu, bet, deja, mieloji kišenė sako, kad negalima. Mes taip perdaug skystis negalime. Reikia džiaugtis, kad mes galim šiaip taip pragyventi iš vieno uždarbio, o ypač dabar, kai kainos nuolatos kyla visam kam. Nors mes dar ir nelabai seniai gyvenam šiame krašte, bet jeigu palyginam su tuo, kas buvo prieš pusantrų metų, tad reikia pasakyti, kad tada buvo labai gerai, nes liko nuo pragyvenimo šiek tiek, tad buvom pradėję šį bei tą įsigyti.

Darbai ir atlyginimas Aš darbovietės iki šiol nekeičiau, nes darbas yra nelabai sunkus ir atlyginimas ne perdaug blogas. Yra daug žmonių, kurie dirba daug sunkesnius darbus ir atlyginimą dar svaru

mažiau gauna. Atlyginimas valdiškuose darbuose, o ir privačiuose yra vienodas, tik sunkiuose darbuose, kad būtų galima palaikyti darbininkus, duoda jiems dirbti viršvalandžių, už kuriuos geriau moka, o dažnai mažiau reikia dirbti, nes pilnas normalus darbas nebeįmanomas dėl kai kurių darbininkų nesutikimo dirbti viršvalandžių.

Aš dirbu kas antrą šeštadienį, kas skaitosi į viršvalandžius, tokiu būdu atlyginimas labiau susinormuoja. Apie mūsų kasdienesis vargus, be abejo, jums pakankamai prirašė Teresė, tad aš nebėrašysiu.

Spauda

Čia Australijoje mes pirkom tik "Lietuvos istoriją". Reikia dar nusipirkti "Lietuvių kalbos vadovą", bet dabar negalim, bet to jau labai norim abu su Terese, tad gal greit ir turėsime. Taip iš naujų knygų čia nieko negalima ir gauti, nors, rodos, dar viena kita pasirodo. Rimtų žurnalų, kad ir anglų kalba pas mus nėra. Aš perku vieną geografijos mėn. žurnalą, kuris yra vienatintis Australijoje ir yra nebrangus. Bendrai angliškąją spauda nėra labai brangi — priinama ir čia kiekvienas dirbantysis iš ryto vykdamas į darbą nusiperka laikraštį, o daugumas ir po pietų perka kitą laikraštį.

Iš Amerikoje išeinančių laikraščių retkarčiais matome "Vienybę", kurią gauna netoli mūsų gyvenantis J. Kedys, tad iš jo atsinešam. O praėjusią savaitę gavom ir "Aidų" 1 ir 2 nr. pasiskaityti.

Aš, jeigu turiu nors kiek laiko, tai skaitau ką nors iš savo

Skaitytojų Balsai

KURIS JŲ SAKO NETIESĄ?

Tokį klausimą iškėlė 20 metų amžiaus lietuvis, tremtinys studentas. Ties iškeltu jaunuolio klausimu apleidusio Lietuvos, esant jam 12 metų, tenka sustoti.

Mes rašome, raginame susirinkimuose ir keliami kiekviena proga klausimą, kad mūsų jaunimą reikia įtraukti į lietuvišką darbą, įvesti į kovą dėl Lietuvos laisvinimo, suburti į organizacinį darbą. Rėkte rėkime, kad jaunimas turi pažinti Lietuvos praeitį, jos istoriją, geografiją ir t.t. Kad turėtų pažinti ir išmokyti vertinti mūsų veikėjų atliktus darbus, jų pasiūlymus Lietuvai atstatant, jų kuriant ir dabar pavergtą vaduojant.

Čia iškeltas Lietuvos reikalais besidominčio jaunuolio klausimas ir verčia pagalvoti, ar netolimos praeities ir dabarties mūsų ryšknesni asmenys savo veiksmams ir rašiniams nurodo tinkamą kryptį jaunimui, ar duoda gerą pavyzdį, kaip vertinti praeitį, ar nuosirdžiai nusiviečia savo praeities darbus? Ar kartais dėl vienokių ar kitokių motyvų, ar tai partinių ar asmeniškų sumetimų, nepaviečia neišsakyti ir lietuvių visuomenę ir juo labiau jaunimą, iš kurio daug ateičiai tikimasi?

Ryškus pavyzdys ir verčia trumpai stabtelėti ties šiuo metu spaudoje kilusiu ginču tarp Jo Šventybės Rūmų Prelato M. Krupavičiaus ir generolo Grigaliūno-Glovackio.

Abu Lietuvos visuomenei žinomi asmenys. Pirmasis, kaip krikščionių demokratų partijos politinis vadovas, dalyvavęs Lietuvos kūrime ir dabar dalyvaujantis visuomeniniame darbe. Amerikoje laimėjęs vieno dien-

geografijos ar geologijos. Tai yra mano rūpimi dalykai. Naujos literatūros įsigyti dabar neįmanoma šiais mano rūpimais klausimais.

Iš lietuviškos spaudos mes turim užsisakę tik "Australijos Lietuvą". Be šio dar yra čia "Mūsų Pastogė" — savaitinis laikraštis, bet atrodo, kad jis jau turės sustoti dėl menko prenumeratorių skaičiaus.

Kaip matote ir iš šio laiško, jis pasidarė gal perdaug ilgas, aš vis dar renku visokias iškarvas ir paveikslukus. Žinoma, aš pirmoje eilėje renku visa tai, kas yra geografiška ar geologiška.

raščio skelbto konkurso "Ryškiosios Lietuvos asmenybės" titulu. Antrasis — žinomas iš Lietuvos Nepriklausomybės kovų, atžymėtas aukštais ordinais, žinomas taip pat, kaip religingas asmuo — uolus Vyrų Apaštalinimo veikėjas. Neabejotini abu katalikai, vienos ideologijos žmonės.

Generolas Grigaliūnas-Glovackis, kaip buvęs vienas arčiau 1926 metų gruodžio 17 dienos perversmo dalyviu, tada sukilėlių paleistas iš kalėjimo, buvo trumpą laiką Kauno Karo Komendantu. "Laiko" 57 Nr. (1951.XII.20) jį parašė savo atsiminimus — "Kodėl mes sukilome prieš 25 metus?". Ten jis išdėstė, kad vyriausieji sukilimo organizatoriai buvę prelatas M. Krupavičius ir velionis A. Smetona. Jų sugalvotam "bizniui" pasisekus, abu viens kitą sveikindami, nuosirdžiai išbučiavę ir tik dėl savo kuklumo prel. M. Krupavičius Respublikos Prezidento vietą užleides A. Smetonai.

Dėl to generolo Grigaliūno-Glovackio pareiškimų kategoriškai priešingai išėjo į spaudą su savo pareiškimais prel. M. Krupavičius. Jis viską nuoneigė, pasisakė smerkias perversmą, nieko bendro su juo neturėjęs, matęs jo žalą Lietuvai ir dabar, nematęs tada jokio komunizmo pavojaus ir t.t.

Paliekant nuošaliai patį perversmo vertinimą, tenka grįžti prie studento iškeltos klausimo. Sulyginus ano meto spaudos ištraukas ir gyvųjų asmenų atsiminimus, visai teisingai, saivaine kyla klausimas, kuris iš tų dviejų vienminčių sako netiesą?

Esant tokiems prieštaravimams pasisakymuose apie seniai pergyventus, demokratinę Lietuvos santvarką palietusius įvykius, — kaip turi žiūrėti ir vertinti ne tik minimas čia jaunuolis studentas, bet ir platenčioji mūsų demokratinės krypties visuomenė panašių veikėjų dabartines kalbas bei veiksmus? Ar galima pasitikėti jų nuosirdumu ir taurumu?

Šitas abejonės tegalės pašalinti tik pilnas ir atviras jų dviejų pasiaiškinimas prieš visuomenę.

J. T. Jei turi parduoti ūkį — "Naujienas" tuoj užsukti. O jei laiko neturėsi — Telefonu pakalbėsi.

VYTAUTAS KAVOLIS

LIETUVIŲ KULTŪROS VERTINIMAI

6. (Tęsinys)

3. Svetimų įtakų įvertinimas

Lenkai, rusai ir vokiečiai visi reiškia pretenzijų "kultūrregerius" lietuvių tarpe. Nors kartais svetimačiai žinovai ir teigia, sumaišydami Lietuvos ir Latvijos-Estijos istorines sąlygas, kad vokiečiai atnešę kultūrą, įkurdinę miestus šiose pusiau laukinėse žemėse ir išmokę jų gyventojus prekiauti (Jorrė) — iš tikrųjų vokiečių įtaka lietuviuose iš visų svetimų įtakų yra mažiausia (jei neskaitytume arabų, iš kurių, not C. R. Jurgėlos, pasiskolintas žodis kilimas liudija apie buvusius žiloje senovėje prekybinius santykius). Nedaug įtakos lietuviams, atrodo, turėjo aktyvieji susidūrimai su germaniškomis padermėmis — kaip pirmaisiais šimtmečiais po Kr. su kotais (iš jų tepasiskolinta vos keletas žodžių), ir ypačiai 8—11 amž. su skandinavais (iš čia kilo vaizba, vaizbinas ir dar vienas kitas žodis). Manoma, kad lietuviams tik per prūsus bus susisiekę su gotų kultūrine įtaka; ir jina prūsuose, ypač sembuose, bus buvusi stipresnė. Tačiau iš skandinavų kilę žodžiai leidžia spėti apie tam tikrą tiesioginių bent prekybinių santykių buvimą, nors jie ir negalėję būti intensyviūs.

Vokiečių įtaka Lietuvoje tampa ryškesnė nuo abiejų Ordinų atsikraustymo į Baltijos pakraščius. Nuo 13-jo amžiaus vidurio į Lietuvį kalbą ima skverbtis tokie skoliniai, kaip kunigas, pinigai ir pan. Būdami tokie

vėlūs skoliniai, jie neturi daug reikšmės: jie nerodo, kad lietuvių prieš tai neturėta jų sąvokų, tik jas vadinant skirtingais vardais. Kunigo atveju galime būti tikri, kad ši institucija nėra iš kieno nors išmokyta ir nukopijuota; ji paliduoja daugiau ar mažiau patikimų istorinių šaltinių bent nuo 9-jo amžiaus. Šie kunigai (kunigaikščiai) galėjo būti lietuviškai vadinami viršaičiais (plg. iš vienos pusės šio žodžio reikšmę prūsų ir latvių kalbose, ir iš kitos, konceptualiai panašiai suvokstą terminą headman, Hauptmann, hetman, ataman); rikias (tatai būtų gotų skolinys) ar dar kaip kitaip. Pinigus lietuviams taip pat turėjo pažinti prieš Ordinų atsidanginimą: tai rodo radiniai, ir taip pat žinoma, kad viena rūšių skandinavų pinigų jie esą vadinę birka, pagal Švedijos 9—11 amž. prekybos centrą Björkö, arba Birca.

Vokiečių įtaka istoriniais laikais beveik ribojasi miestais (Magdeburgo teisės); bet kadangi patys miestai turėjo kuo mažiausiai įtakos lietuvių kultūrai, kuri buvo ir pasiliko užsidariusi "šiaudinėje pastogėje", tai vokiečių miestiška kultūra lietuvių giliau nepalietė. (Vėlyvesnė išimtis: Prūsų pasienio ir Maž Lietuvos gyventojai). Patys miestai, priešingai dar pasitaikantiems teigimams, įkurti dar prieš pirmųjų vokiečių kultūros nešėjų Pabaltijui užgimimą. Latvių mokslininkų tvirtinama, kad ir Ryga jau buvusi Ryga prieš vokiečių atvykimą.

Norint suprasti slavų kultūrų įtaką lietuviškajai, tenka visų pirma atsižvelgti į du bendruosius principus. Pirma, kultūros srovės į rytinę Europą keliavo iš pietų (pietryčių ir pietvakarių), o ypačiai iš Bizantijos ir Romos. Šiuo tarpu čia nekalbama apie ankstyvesnes ga-

limas įtakas iš Graikijos, Romos (esą, pasiekusi net Latviją) ir Vidurinių Rytų; jos taip pat iliustruoja tą pačią tendenciją, tik gal nėra taip toli į šiaurę prasi- veržusios. Bizantijos kultūra persunkė ir apvaisino prieškievinę ir Kievo laikų Rusiją; Romos kultūra per visą eilę tarpininkų pasiekė Lenkiją ir čionai įsitvirtino. Iš čia ji sklido ne tik Lietuvoje, bet ir Lietuvai priklausantiuosna Rusijos kraštuose, kaip Ukrainai, ir net Maskvon. Rusų ir lenkų Lietuvon perduoti kultūriniai impulsai nebuvo jų dvasinio persipildymo ar kultūrinio veržumo išraiška, bet tikta kultūrinės srovės, prasidėjusios pietuose, natūrali tąsa. Jie neėmė impulso patys iš savęs; jie tik, tarsi geri laidininkai, perdavė savo dvasia nuspalvintą, bet iš savo kaimyno įgautą kultūrinį impulsą toliau į šiaurės plotus. (Ši pažiūra neturi būti mechanistiškai suprasta; be abejo, ir grynai slaviški elementai vaidino kultūrinuose tautų santykiuose tam tikrą vaidmenį. Sudėtiniai elementai kultūroje galima išskirti tik dirbtinai).

Antra, kaip pirmojo dėsnio korelatas, išplaukia tiesa, jog lenkų ar rusų kultūros nėra vientisos, homogeniškos, sakyktum, Dievo duotos ir padrėbtos. Jos, kaip lietuvių ir bet kuri kita kultūra, susideda iš elementų, pasiskolintų iš kitų kultūrų ir suderintų. Kultūros kūryba eminentiškai yra originalių ir pasiskolintų elementų derinimas, integracija. Pasiskolintas elementas nelidija kultūros menkumo, bet atspindi jos atvirumą tam, kas nauja ir nežinoma: naujam kultūros impulsui, kuris vienintelis gali apvaisinti kūrybiškai potencialią energiją. Elementų skolinimasis nelidija kultūros atsilikimo, bet tik pavaizduoja jos imlumą, kuris yra prie-

šingumas pažangą stabdančiai kultūrinei izoliacijai. Lietuvių tauta kultūriškai buvo daugiau mažiau izoliuota, atrodo, iki 5-to — 6-to šimtmečio po Kr. ir, po to, nuo 15-to — 16-to amž. iki tautinio atgimimo. (Izoliacijos pobūdis, tiesa, buvo skirtingas; pirmuoju laikotarpiu lietuviams stigo fizinių kontaktų su kultūrinėmis tautomis, antruoju — dvasinių kontaktų su savo aukštutinėmis klasėmis, turinčiomis ryšių su Vakarų kultūra; ir ne visuomet izoliacija buvo vienodai ryški). Šimtmečiai tarp šių dviejų laikotarpių buvo liudininkai lietuvių dalyvavimo rytų Europos kultūriname gyvenime, priimant visus iš Pietų atplaukiančias kultūrinės idėjas.

Iki Lietuvos apkrikštijimo lietuvius siekė bizantiškoji-rusiškoji kultūros įtaka, po to — lotyniška-germaniškai-lenkiškoji. Rusų įtaka ryškiai atsispindi tautosakoje (J. Baly. "Lithuanian Mythology." "Folk and Wagnalls Standard Dictionary of Folklore". Vol. II, 1950, p. 629), žemės ūkiu ir dietinėje terminologijoje, oficialinėje, bet šandien archaiškie Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės kalboje, ekonominėje ir, ypačiai, religinėje terminologijoje. Mažiau paliesta šeimos ir gimnystės sritis; pagrindinė karinė terminologija taip pat lietuviška. Papročiuose turima daug bendra su rytiniais slavais. Pakanka pagalvoti apie karvojų, vedybų papročius, inscenizuotą marčios būrelio priešinimąsi jos išvedimui "vergijon", Kalėdas, Jonines (slavuose, beje, Joninių šventimas buvęs susietas su promiskuiteto apraiškomis). Ne visi švi papročiai, kad ir būdami bendri, turi būti iš slavų pasiskolinti.

(Bus daugiau)

"KRIKŠTYNOMS" PRAĖJUS

Krikštynoms artėjant

LOS ANGELES, Cal. — Per eity metų pabaigoje Los Angeles Lietuvių kolonijoje, lyg kokio tai lūkesčio ir rimties nuotai-koj, vienur kitur išgirdavai: Stasio Šimkaus vardos choras rengiasi koncertui, daug dirba, bus choro krikštynos per Atve-lykį.

Tokie pokalbiai vis gausėjo, didėjo žmonių laukimas, pradėjo aiškėti kai kas ir iš būsi-mo koncerto programos. Kiek-vieno tikrai lietuviškai nusitei-kusio lietuvių širdy kaupėsi džiaugsmo bei pasididžiavimo, o kartu ir moralės paramas jausmai gražiai augančiam, lyg tai bebaigiančiam ktdikšties dienas ir bepradedantčiam žengti stipriais žingsniais pir-majam (neskaitant iš seniau gražiai veikiančios taut. šokių

grupelės) susiorganizavusiam kultūriniam vienetai ne vienos kurios žmonių grupės, bet visų lietuvių interesams. Dar dau-giau "krikštynų" lūkesčius įprasmino ir sustiprino prieš užgavėniniame literatūros, dai-nos ir muzikos vakare St. S. vy-rų choro pasirodymas su pora kariškų dainų.

Vladas Baltrušaitis

Atrodė, kad gana ilgas pasi-rengimui laikas, tačiau choro vadovas Lietuvos operos solis-tas Vladas Baltrušaitis, turėda-mas daug patyrimo, gerai pa-darė prieš tardamas "...gerai, mieli bendradarbiai, ruoškimės krikštynoms", pilnai įvertinda-mas esamų sąlygų nepalanku-mą (visų darbas fabrikuose, kai kurių — vakarais, dideli nuotoliai repetičių vieton). Tat iš pat pradžių nemažindamas pasiimto intensyvumo, pasaldi-nės reikiama švelnaus draugiš-kumo doza darbo rimtį, laimė-jo choristų pasitikėjimą sau ir meilę sunkiam darbui. Pasiry-žimu, kieta valia, drausmingu susiklausymu, visišku pasitikė-jimu vadovu ir meile pasiim-tam darbui sucementuotas cho-ras dirbo tyliai kieta, šviesaus laimėjimo darba, kurio di-džiausias svoris ir pasisekimo rūpestis slėgė Vl. Baltrušaičio pečius. Jis visada rimtai nusi-teikęs, daugiau mastą, mažiau kalbą, nereiškias didelių vil-čių, bet jų ir nenustoja.

Beje, vieną kartą, keletą sa-vačių prieš koncertą, rašan-čiam šias eilutes, kalbant tele-fonu su Vl. B., buvo išgirsta lyg sujudinę jo teigiamai stiprių dvasios savybių labirintus ir iš-siveržę žodžiai iš širdies gel-mių: "...blogai, likimas verčia chorui taip reikalingus vyrus; L. sužeistas darbovietėje ir ilgai

Lawrence Goldsby (21 metų amžiaus) vedamas iš ligoninės. Jis Clevelando autobuse nušovė keturis žmones: dvi meringas, polietiną ir bizierius iš Chica-gos. Kadangi jis bandė pabėgti, tai keleviai jį pasigavo ir pri-mušė. Todėl ir teko gauti jį i ligoninę.

negrįs iš ligoninės, antras po operacijos ir trečias serga, ki-tas dar pateko dirbti naktinėm pamainon."

Koncerto diena

Čia pat lauktoji baiančio 20 diena, rytmečio saulė nežadan-ti karštos dienos — jau geras ženklas žmonėms skaitlingiau susirinkti salėn, o nebūti kai kam pagundos nugalėtam po savaitės darbų fabrike ir visų kitų rūpesčių išvažiuoti į pa-vasario žalią gamtą ar pajūrį. Apie 4 val. po pietų iš visų mie-sonu su Vl. B., buvo išgirsta lyg branginą savo kraštą, lietuviš-ką žodį, mylį ir suprantą tikra-jai meną ir trokštą turėti koloni-joj augantį ir daug žadanį cho-rą traukia link North Star Au-ditorium.

Baigiasi laukimo minutės, sa-lėj ir prie jos žmonių tiek daug, kaip niekad iki šiol per ten bu-vusius lietuvių pareigimus. Vi-si pakilusia nuotaika šneku-čiuojasi, džiaugiasi, susitikę ar-timesnius, seniau matytus pa-žįstamus. Pračina, mieliai susi-rinkusius užkalbindamas kuk-lus, kaip visada, jaunatviškai nusiteikęs prof. M. Biržiška, su-kinėjasi tarp žmonių būrelių besisypsas Lietuvos garbės kon-sulas Dr. J. Bielskis su ponia, matosi dainininkas P. Puzinas, operos solistė lietuvaite Elena Bartush-Swaggart, prof. K. Al-minauskis, daug įvairių profes-ijų, visokų pažįturų žmonių, buv. karininkų ir ypač gausu lietuviško jaunimo.

Jau 5 valanda, žmonės užpil-dę visą salę, bet kantrūs, nes Los Angeles mieste retas reiš-kinys, jei laiku prasideda kokis nors parengimas ar susirinki-mas, o gal ir visur taip jau yra. Rengėjai šį kartą lyg tai veng-dami kartu su choro krikštyno-mis įvesti ir vėlavimosi "tradi-ciją", buvo numatę koncertą pradėti punktualiai, tačiau buv. JAV pasiuntinys Lietuvai Dr. Owen J. C. Norem buvo suvė-lavęs išvažiuoti iš namų ir, no-rint jį, kaip nuosirdų mūsų tau-tos bičiulį, atsilankantį į pirma-jį lietuvių parengimą, pagerbti, koncertas pradėtas keioliolika minučių vėliau.

Programa

Programos pranešėjui F. Ma-saičiui trumpai supažindinus auditoriją su programos veika-liais, jų autoriais bei kompoz-i-toriais, atsiskleidžia uždanga ir keleto šimto dalyvių žvilgsniai paskęsta Violetos ir Germanto scenoje iš operos Traviata 2 veiksmo. Violetos rolę atliko Amerikos operose gražiai užsi-rekomendavusi lietuvaite Flo-rence Korsk (Korskaitė) ir Germanto rolę — Lietuvos ope-roje pribrendęs solistas Vladas Baltrušaitis.

Meniniu atžvilgiu kaip solis-tų pasirodymo operos scenoje, taip ir kitų programos punktų atlikimo, nebūdamas meninin-kas-kritikas, čia ir nevertinsiu, kad nesulaukus kieno nors vi-sai rimto priminimo nelįsti i svetimą daržą. Tačiau ir realis-tas pilkas žmogelis visgi šiek tiek galįs pažinti ir išskaityti iš žmonių veidų bei nuotaių jų pasitenkinimą ar nusivylimą. Sausakimšoj salėj, lyg tai už-burtų veidų jūra atrodė vientisu skulptūros paveikslu. Kada kū-nas pasyvus, dvasia veikia. Ir šį kartą ašaros daugelio akyse rodė gilesnių išgyvenimų. Be abejo, dažnas prisiminė Kauno teatrą, jame buvusias žavingas operas, Lietuvą, jos laukus ir t.t. Netoliese sėdėjęs žilstančiais plaukais buv. Lietuvos gariuno-mėnės aukšt. karininkas brauk-damas ašarą kliūvančių balsu guodžiasi — ...net ašaras iš-iraukė...

Pianistė Ona Biržiskaitė-Ba-rauskienė meistriškai pianu at-liko Fr. Liszto: a) Spozalizio, b) Rhapsodie hongroise Nr. 6 ir c) Les jeux d'eau a la villa d'Este.

Choras

Solistė F. Korsk padainavo dvi St. Šimkaus dainas ir dvi iš operų arijas. Pertraukos me-tu vieni bijodami netekti kė-džių "saugojo" jas, kiti salės vestibuly dalinosi įspūdziais, džiaugėsi užsimiršimu pilkos kasdienybės. Pačiu koncerto pagrindu gal reiktų laikyti St. Šimkaus vardo vyrų ir mįsraus chorų dainas. Gražus būrelis įvairaus amžiaus vyrų iš senes-nės emigracijos ir tremties at-stovų padainavo: liaudies dai-ną — "Per laukelį", J. Strolios — "Karo žygio dainą" ir E. Gai-levičiaus — "Ramovėnų mar-šą". Uždanga, tik ką nuskam-bėjusių vyrų choro dainų gar-sai pinasi klausytojui su praei-ties vaizdais, choristai, lyg ka-riai po poilsio pertraukos, vik-riai rikiuojasi, užima savo vie-tas mišriam chore, sklaidžiasi uždanga, prieš auditoriją pasi-(Tęsinys 3-me pusl.)

A Sensational New Tire by U.S. ROYAL

Features and Performance never before available at such a Price!

Only \$15.95 PLUS TAX 6.00 x 16

EASY CREDIT TERMS TO SUIT YOUR CONVENIENCE

FOR THE FIRST TIME AT THESE PRICES!

- ★ Stopping Power — Skid Resistance
- Tire Mileage and Economy
- Beyond all previous standards!

NOW AVAILABLE AT YOUR U. S. ROYAL DEALER

TERMAN TIRE & SUPPLY COMPANY US ROYAL TIRES
4336 W. ADDISON SPRING 7-7100

Sensational Trade-in Offer!

limited time only!

A new Hoover Iron or a new Hoover Dustette for your old cleaner* . . .

Yes, for a limited time, we will give you one of these famous household appliances in exchange for your old cleaner when you buy either a Hoover Triple-Action upright or a Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner.

*This offer good only for cleaners in good working order. Trade-in value of your old cleaner determines whether you get a Hoover Iron or Hoover Dustette. Phone us right now and see if your old cleaner qualifies!

see what you can get

The Hoover Iron has all the features you've ever wanted in an iron. Koolzone handle fits the hand without gripping; Pancake Dial is easy to set and read—no more scorched fingers! Actually fun to use!

\$13.95 Value!

This wonder-working little hand vacuum cleaner is ideal for stairs, furniture, automobile interiors, clothing... makes quick work of hundreds of cleaning jobs. Lightweight; long cord; easy-grip handle; brush in nozzle.

\$27.95 Value!

The newest Hoover Triple-Action Cleaner Model 29 beats, as it sweeps, as it cleans. Famous for preserving rugs, furnishings, color cleaning. \$89.95. Tools extra.

New Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner Model 51 has exclusive "Litter Gitter" nozzle, controlled suction that gets more dirt, litter faster. Hoover's exclusive Dirt Ejector clicks out dirt; YOUR HANDS NEVER TOUCH DIRT! \$88.95 complete with tools.

Come in or phone us today about this sensational trade-in offer. Limited time only. Hurry! Act now!

BEE-JAY STORES

15 West Hubbard Street Whitehall 4-3253
2-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.—KETVIRTAD., GEGUŽĖS 15, 1952

Sensational Trade-in Offer!

limited time only!

A new Hoover Iron or a new Hoover Dustette for your old cleaner* . . .

Yes, for a limited time, we will give you one of these famous household appliances in exchange for your old cleaner when you buy either a Hoover Triple-Action upright or a Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner.

*This offer good only for cleaners in good working order. Trade-in value of your old cleaner determines whether you get a Hoover Iron or Hoover Dustette. Phone us right now and see if your old cleaner qualifies!

see what you can get

The Hoover Iron has all the features you've ever wanted in an iron. Koolzone handle fits the hand without gripping; Pancake Dial is easy to set and read—no more scorched fingers! Actually fun to use!

\$13.95 Value!

This wonder-working little hand vacuum cleaner is ideal for stairs, furniture, automobile interiors, clothing... makes quick work of hundreds of cleaning jobs. Lightweight; long cord; easy-grip handle; brush in nozzle.

\$27.95 Value!

The newest Hoover Triple-Action Cleaner Model 29 beats, as it sweeps, as it cleans. Famous for preserving rugs, furnishings, color cleaning. \$89.95. Tools extra.

New Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner Model 51 has exclusive "Litter Gitter" nozzle, controlled suction that gets more dirt, litter faster. Hoover's exclusive Dirt Ejector clicks out dirt; YOUR HANDS NEVER TOUCH DIRT! \$88.95 complete with tools.

Come in or phone us today about this sensational trade-in offer. Limited time only. Hurry! Act now!

NOW AT TOWN OF LAKE UTILITIES

TOWN OF LAKE UTILITIES

1800 W. 47TH STREET LAFAYETTE 3-7771
Corner of Wood Street

"KRIKSTYNOMS" PRAĖJUS

(Tęsinys iš 2-ro pusl.)

rodo dainos meilę ir pasiryžimu darbu spindinčiais veidais vyrų ir moterų choras, jautrus ne tik kiekvienam dirigento judesiu, bet ir jo veido išraiškai. Švelniai energingų dirigavimo judesių buriamas choras giliu įsijautimu išdainavo: J. Gudavičiaus — "Kur giria žaliuoja" ir St. Šimkaus — "Tykus buvo vakarėlis", "Paukštuzėli" ir "Šią naktelę".

Chorai kiekvietai gal ir negalėtų per daug didžiulius, tačiau dėl kokybės, taktų abejoti, ar kas nors drįstų priekaišti daryti. Su skambiais ir tvirtais chorų dainų garsais daugelis vaizduote kėlėsi į Lietuvos laukus žydinčiomis pievomis, pamisnę bei paupius, pajuto bent valandėlei po kojomis kūdikystės takų švelnumą, malonumą. Kai kam priminė A. Panemunę, karo mokyklą, žavias Kau-no, Jesios apylinkes. Netoliese sėdėjusio žymaus pedagogo, buv. vienos Lietuvos aukštojo mokslo institucijos profesoriaus žodžiais — choras gerai paruoštas, p. Baltrušaitis jau niekad nesirodys su bet kuo.

Pabaigai VI. Baltrušaitis, palydint mišriam chorui ir akomponuojant Biržiškaitėi-Barauskienei, padainavo M. Petrausko — "Neverkit prie kapo." Tai ir buvo lyg apvainikavimas koncerto.

Krikšto aktas

Uždanga porai minučių nutraukia žiūrovui vaizdus, nutilę dainos garsai leidžia dalyviams pasiruošti naujam veiksmui — krikšto aktui. Paskutinį kartą

prasiskleidžia scenos uždanga atidengdama naują vaizdą. Choristai vyrai tautiškomis juostelėmis ant baltų kalnierių, tamsiais kostiumais ir moterys choristės gražiose tautiškuose drabužiuose susloję meniškai lauzytos linijos ženkle, visų šventiška, bet rimta, kaip pri-dera prie tokio akto, nuotaika. Šalia choristų stovi chorvedis VI. Baltrušaitis. Jis rimtas, jo veide matosi susirūpinimo žymės, lyg tai prieš pasimant sunkų ir atsakingą darbą. Iš po Germanto rolės grimo plaukai dar žilsvi, tai suteikia dar daugiau orumo. Scenos centre, prie stalo žilgalvis senelis, ano 1918 metų Vilniaus istorinio Lietuvai akto signataras, šandien Amerikos didmiesty Lietu-kio, bet taip pat keliančio Li-tuvos skriaudą, palaikančio lietu-vybės šilimą čia Amerikoje ir žadinančio prie tautos prisikėlimo akto liudininkas — cho-ro krikšto tėvas. Šalia profeso-rius solistė F. Korsak, antroji akto liudininkė — krikšto motina.

Profesorius reikiama lėtumu, deramu rimtumu, gana balsiai taria Stasio Šimkaus vardo cho-ro Los Angelese krikšto dekla-racijos žodžius:

Lietuvių būrys, susibūręs bendram darbui — lietuvių dai-nos ir meno ugdymui bei išlai-kymui lietuvių tarpe, skelbia:

1. Gyvendami Jungt. Ameri-kos Valstybėse, naudodamiesi jų gerove ir gerbiūviu, deklaruojame ištikimybę ir lojalumą šiam kraštui ir išpareigojame vykdyti J. A. V-bių ir Kalifor-nijos valstybės įstatymus.

2. Choras ir choro šaliniai meniniai vienetai teluri grynai meninius tikslus. Pasaulėžiūriniai, politiniai ir kiti visuome-niniai, su menu neturintieji rei-škalo dalykai išjungiami iš cho-ro tikslu.

3. Gerbdami kiekvieno žmo-gaus ištikimimus, pasaulėžiūrą ir nusistatymus, kurie neprieš-tarantys lietuvių tautos ir jos valstybingumo aspiracijoms, pasižadame bendradarbiauti su visais, tiek organizacijomis, tiek ir pavieniais asmenimis, kurie dirba naudingą tautai darbą ir reikalui bei galimybės esant, padėti.

4. Turėdami prieš akis St. Šimkaus didelius muzikinius lietuvių tautai nuopelnus, pasi-renkame chorui Stasio Šimkaus vardą.

Suteikdami chorui Stasio Šimkaus vardą, tvirtiname de-klaraciją savo parašais:

MYKOLAS BIRŽIŠKA
FLORENCE KORSAK
1952 m. balandžio 20 d.

Salėj rimtis ir mirtina tyla, deklaracijos skaitomų žodžių garsai skrodžia tylą ir randa atgarsį susirinkusių širdyse. Perskaitę deklaraciją, ten pat pasirašo jos originale krikšto tėvai: prof. M. Biržiška ir sol. F. Korsak.

Naujo kultūrinio vieneto įpilietinimas

Išraiškos šokio šokėja Vanda E. Blinkienė prieš savo norą pavėlytotai atvažiavus, todėl ji pašoko Fr. Liszt—Liebestraum jų gerove ir gerbiūviu, deklaruojame ištikimybę ir lojalumą šiam kraštui ir išpareigojame vykdyti J. A. V-bių ir Kalifor-nijos valstybės įstatymus.

Gauta visa eilė organizacijų ir pavienių asmenų tikrai nuo-širdžių sveikinimų su linkėjimai sėkmės chorui ir jo diri-gentui — vadovui VI. Baltrušaičiui.

Kūrėjas laimina savo protin-go kūrinio — žmogaus gražias pastangas. Jis laimins ir St. Šimkaus vardo choro planus bei darbus, kurie neš žmonėms grožį, primins meilę. Kas turi meilės, tas neturi keršto ir ne-apykantos, kuriuos Kristus pas-merkė nepriimdama aukos. Ką Aukščiausias laimina, žmo-nės neprakeikia, nežiūrint, kas jie bebūtų ir iš kokios vietos tai bedarytų.

Los Angeles susipratusi ir laisvam lietuviškam gyvenimui pribrendusi lietuvių visuome-nė, gal su kai kuriomis mažo-mis išimtimis, džiaugiasi naujo kultūrinio vieneto įpilietinimu, trokšte trokšta jam sėkmės ir laukia sekančio pasirodymo, kuriame — žino, — kaip ir pir-mame, nebus rengėjų siekiama materialės naudos, bet tik tik-ro, gražaus, nesuprofanuoto meno. Užtai chorui visuomenės didelė pagarba ir padėka, o kiekvienam choristui pasidi-džiavimas dirbti ir būti dalyviu tokio choro.

Rengėjams reiktų sekančiam pasirodymui paieškoti mieste didesnės salės, kad nereiktų žmonėms stovėti ne tik tarpdu-ry, bet net ir už durų.

Kito panašaus, o gal dar net platesnės apimties koncerto ne-tenka greičiau laukti, kaip už keleto mėnesių, nes ir ano pe-dagogo žodžiai tai pasako, kad negali būt greit, kadangi "... p. Baltrušaitis jau niekad nepasi-rodys su bet kuo".

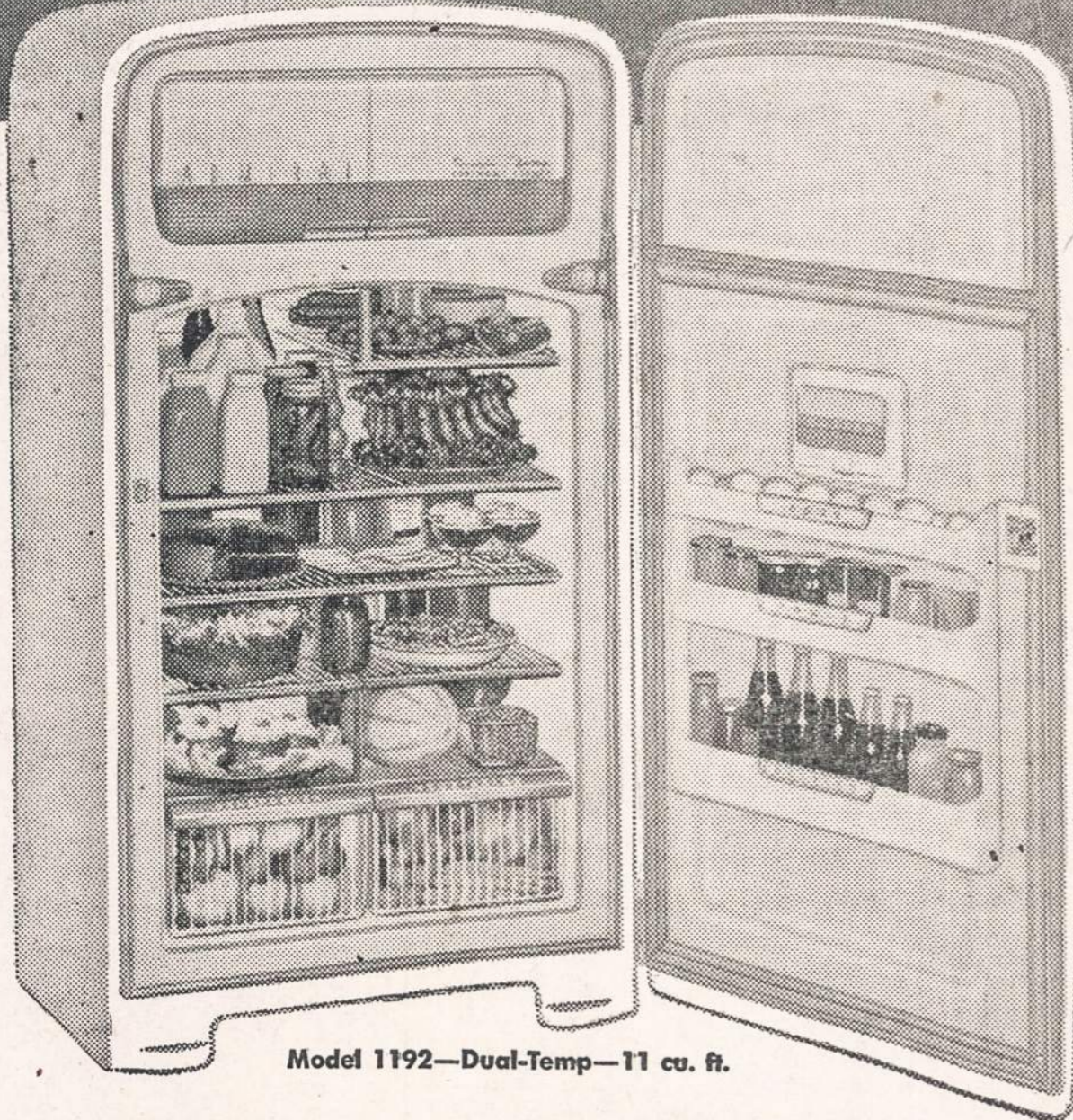
LADY! save that costly food...

Foods don't dry out in an

Admiral

DUAL-TEMP

Model 1192—Dual-Temp—11 cu. ft.

\$199⁹⁵

ADMIRAL PRICES AS LOW AS

7.2 cu. ft.

EASY TERMS

• GENEROUS TRADE-INS

• COME IN NOW

RADIO: "World News with Bob Trout" Sun., 5:30 PM, EST, CBS. FREE Subscription to "Smart Living". See your Admiral dealer.

TOWN OF LAKE UTILITIES

1800 West 47th Street

Lafayette 3-7771

(Corner of Wood Street)

Walter Klash

3—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. —KETVIRTAD, GEGUŽES 15, 1952

limited time only!

Sensational Trade-in Offer!

A new Hoover Iron or a new Hoover Dustette for your old cleaner*...

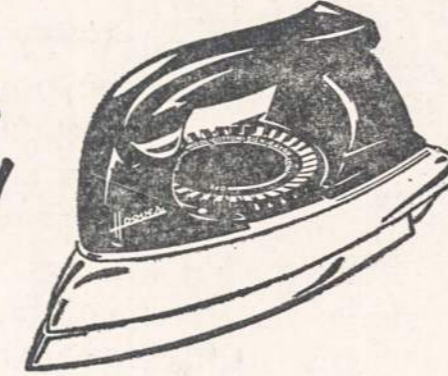
Yes, for a limited time, we will give you one of these famous household appliances in exchange for your old cleaner when you buy either a Hoover Triple-Action upright or a Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner.

*This offer good only for cleaners in good working order. Trade-in value of your old cleaner determines whether you get a Hoover Iron or Hoover Dustette. Phone us right now and see if your old cleaner qualifies!

see what you can get

The Hoover Iron has all the features you've ever wanted in an iron. Koolzone handle fits the hand without gripping; Pancake Dial is easy to set and read—no more scorched fingers! Actually fun to use!

\$13.95 Value!

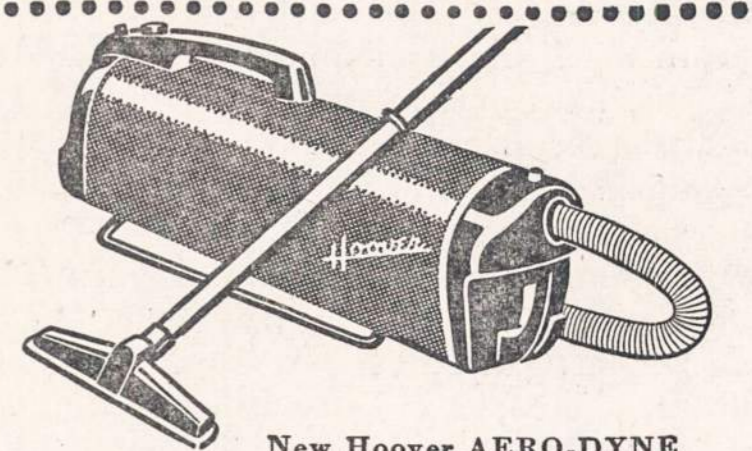

This wonder-working little hand vacuum cleaner is ideal for stairs, furniture, automobile interiors, clothing... makes quick work of hundreds of cleaning jobs. Lightweight; long cord; easy-grip handle; brush in nozzle.

\$27.95 Value!

The newest Hoover Triple-Action Cleaner Model 29 beats, as it sweeps, as it cleans. Famous for preserving rugs, furnishings, color cleaning. \$89.95. Tools extra.

New Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner Model 51 has exclusive "Litter Gitter" nozzle, controlled suction that gets more dirt, litter faster. Hoover's exclusive Dirt Ejector clicks out dirt; YOUR HANDS NEVER TOUCH DIRT! \$88.95 complete with tools.

Come in or phone us today about this sensational trade-in offer. Limited time only. Hurry! Act now!

GLASER'S RADIO and FURNITURE CO.

5123 South Kedzie Avenue

PROspect 6-1790

limited time only!

Sensational Trade-in Offer!

A new Hoover Iron or a new Hoover Dustette for your old cleaner*...

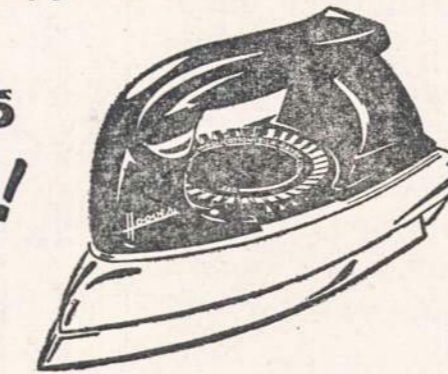
Yes, for a limited time, we will give you one of these famous household appliances in exchange for your old cleaner when you buy either a Hoover Triple-Action upright or a Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner.

*This offer good only for cleaners in good working order. Trade-in value of your old cleaner determines whether you get a Hoover Iron or Hoover Dustette. Phone us right now and see if your old cleaner qualifies!

see what you can get

The Hoover Iron has all the features you've ever wanted in an iron. Koolzone handle fits the hand without gripping; Pancake Dial is easy to set and read—no more scorched fingers! Actually fun to use!

\$13.95 Value!

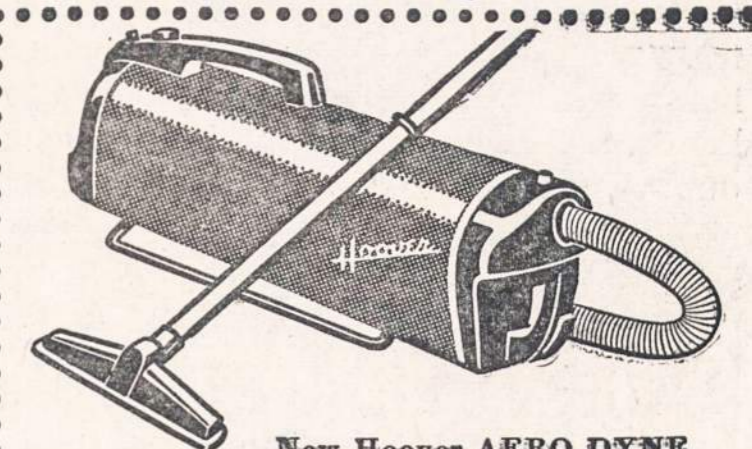

This wonder-working little hand vacuum cleaner is ideal for stairs, furniture, automobile interiors, clothing... makes quick work of hundreds of cleaning jobs. Lightweight; long cord; easy-grip handle; brush in nozzle.

\$27.95 Value!

The newest Hoover Triple-Action Cleaner Model 29 beats, as it sweeps, as it cleans. Famous for preserving rugs, furnishings, color cleaning. \$89.95. Tools extra.

New Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner Model 51 has exclusive "Litter Gitter" nozzle, controlled suction that gets more dirt, litter faster. Hoover's exclusive Dirt Ejector clicks out dirt; YOUR HANDS NEVER TOUCH DIRT! \$88.95 complete with tools.

Come in or phone us today about this sensational trade-in offer. Limited time only. Hurry! Act now!

GARRICK FURNITURE CO.

1100 So. Wabash Ave.

Phone: WEBster 9-3523

JOHN PAUKSTIS, Manager

"NAUJIENŲ" PAVASARINĖ PARENGIMĄ ATSIMINUS

Dr. P. G. Luomonis

Po praėjusios šaunios "Naujienu" pavasarinės pramogos Sokolų svetainėje Chicagoje man skaudėjo galvą. Nuoširdūs ir geri čekiečiai traktavo ir vaicino mus, svečius, namie darytomis dešromis, kugelių ir kopūstais; mylėjo mus, svečius, alučiu ir seikėjo mūsų sveikatai (dėkui jiems) mažyčiais stikliukais tą taip gerai visiems žinomą "vaistą". O kas išėjo? Nagi — galva skaudėjo!

Malonu buvo parengime

Kas žino, gal tas galvos skaudėjimas ir reikalingas? Kas jei ne tas skausmas galės priminti taip išpūdingas "N." pavasarinės pramogos, kur atsilankiusieji taip smagiai ir žavingai praleido laiką, tiek nuoširdžiai su draugais pasisvečiavę, nuoširdžiai su seniai nematytais draugais-draugėmis ir bičiuliais vėl rankas pasikratę, su naujais ir garbingais žmonėmis susipažinę ir išplėtę savo gyvenamąjį horizontą ir kiek dar patys praturtėję? Ar nemalonu yra jaustis, kai senas ir seniai nematytas bičiulis nuoširdžiai tau spaudžia dešinę, žiūri tiesiai tau draugiškumu nusiteikusiomis akimis; ir laimina tave nuoširdžia savąja šypsena? Kada žmogus gali būti laimingesnis, negu tada, kada jis atsiranda būrelyje žmonių, nusiteikusių nuoširdžios bičiulystės jausmu? Šių dienų žmogus ne urvo žmogus. Jis jau socialus. Jis jau labai seniai kaip išlindo iš urvo ir taip jau labai seniai su savo kaimynu rankomis pasikratė. Kaip ilgai jis galės pasilikti gyvas šioje žemėje, taip ilgai žmogus bus bičiulingas.

Malonu buvo susipažinti su p. Gudeliu ir p. Senu Petru, garbingais veikėjais. Taip pat buvo malonu susipažinti su garbingu seneliu prof. V. Biržiška. O su senais evanstoniečiais Milleriais susitikti tai visad yra didelis malonumas. Štai ir mūsų senoji bičiulė — draugė p. Kazė Jakubkienė, ta mielaširdingoji moteris, kuri tau viską atiduos, net ir savo širdį. Štai, va, tasai garbingas ir kuklus menininkas Mikas Šileikis ir jo jo maloni žmonelė. Mikas visad toks pat: malonus, rimtas ir patylis. Ak, Mikai, dar nemačiau tavo visos kūrybos. Ar ne gėda? Na, ir p. P. Milleris, Chicago Lietuvos Draugijos sekretorius, žmogus, kuris turi daugiau pareigų savo rankose, negu kuris kitas. Štai, va, ir mano seni kolegais valparaisiečiai: Dr. Petras Zalatoris, tas tylusis ir visada besišypsas žmogus, ir p. K. Augustas, vienas "Naujienu" redaktorių. Kai p. Augustas paima tau už rankos, tasyk reikia daugiau negu oro, į ką įsikibęs laikytumeis!

Ir daugiau ten buvo gerų bičiulių tame šaunime "N." parengime. Bet tame žmonių tvane, nebuvo galima jų susivaikyti. Bet laikas bėgo, ir su laiku lėkė pro šalį draugų ir bičiulių veidai, lyg paveikslai kino teatre. Norėjosi tą laiką sulaukyti, bet — pasilikau tuščiomis rankomis. Laikas tai ne upėje vanduo — jo neužtvenski...

Teatras-koncertas

Mums, pakluonių gyventojams, kiek nutolusiems nuo Chicago, rodos, bent koks teatras gali būti svarbus ir išpūdingas, ypač jei jis yra lietuviškas. Nedažnai mes į Chicago atvykstam, tad ir nedažnai galime proga lietuvių pramogas pamatyti ir jomis pasigėrėti.

"Naujienu" pavasarinėse pramogose suvaidintoji komedija "Kojinės" davė mums proga pamatyti ir girdėti jau šių dienų kūrėjus, artistus ir menininkus. Čia jau pasirodė ne bet kokie iš "užpečių" ištraukti mėgėjai, kaip tai dažnai pas mus būdavo, bet aukšto rango vaidybos specialistai. Malonu buvo asmeniškai pirmąsyk matyti ir gėrėtis vaidinant p. A. Rūką, "Kojinių" autorių. Jo vaidintojo vien tik išėjimas estradon nušviečia žiūrovų veidus šypsena. Čia išeina artistas! Puikiai pasirodė Alfars Brinka, irgi pirmąsyk mano matytas. Nei kiek nemažesnis išpūdį padarė moteriškoji lytis p.p. Petersonės Miller ir Onos Trečio-kienės asmenyse.

Ar patiko veikalas ir vaidinimas? Atsakymas gal bus tik asmeninis nuotaikos pareiškimas. Tiek turu pasakyti, kad, stebint vaidinimą, juokiamis ir verkiam. Ar mes nesam matę žmonių, kurie, didžiausios lanksmybės suraudinti iki giliausios jų sielos sukrėtimu juokiasi kvatoja verkdami, ašaras lieja upeliais. Netiesa, kad mes tik liūdesius išreiškiame ašaromis. Puikus tad buvo vaidinimas, jei jis tiek galėjo įjausminti žiūrovus, kurie viską palydėjo gausiu delnų plojimu. Tik vienas mažas priekaištas, būtent, tai tas: kad vaidintojų žodžių, kiek jiems nuo žiūrovų nusigrįžus kalbant, negalima buvo gerai girdėti. Bet čia didelis erdvingumas salės prie to nelabumo prisidėjo.

Koncertinė programos dalis labai šauniai išaidėjo. Aš pats ir ypatingai mano Margaritai labai jausmingai ir su pasigėrėjimu išklausėme. Pats aš čia nieko negaliu pridėti, nes tai ne mano sritis. Be to, p. Nora Gugienė ir kiti, kurie muzikos srityje gerai nusimano, apie tai jau daug rašė. Bet aš norėčiau kelių požiūriu šiuo atsitikimu tarti žodį apie "Pirmyn" chorą ir jo gerbiamą dirigentą Kazį Steponavičių.

Repeticijoje apsilankius

Maždaug prieš dvejus metus ankstyvu pavasario laiku, kaip ir dabar, mes ir p. Liūdas Jerosekas su žmona pasivaikindami atvykome į Chicago. Tai jau buvo maždaug pietų laikas. Nenorėdami, taip sakant, įstį pas draugus, ypač netikėtai ir nežinomi atvykę, ir sudrumstę jų nuotaiką pietų laiku, mes sustojome pas p.p. Steponavičius prie Archer Ave., nes žinojome, kad pas juos bus galima paplėtauti. Mes, čia bėpiedami, turėjome gerą proga arčiau susipažinti su p. Kaziu Steponavičium ir su jojo malonia žmonele p. Skever-Steponavičiene, kuri mums taip širdingai ir meiliai patarnavo. Tai

Federalės valdžios pareigūnai ir miesto atstovai atidaro Chicagoje saugiosios šėpos spintą, kur buvo surasta \$250,000. Jie priklauso poniai Cora Drapier, kuri mirė 1951 m. gegužės 9 d., sulaukusi 85 metų amžiaus. Pinigai buvo suvynioti į vadinamuosius "blumerius".

buvo mūsų pirma pažintis su p. Steponavičiene. Ir aš labai buvau sudomintas josios draugiškumu ir maloniui nusiteikimu žmonėms. Čia bėpieddami, sužinojom, kad tą popietį "Pirmyn" choras repetuoja Hollywood svetainėje trečią val. popiet. Ir, šalia visų kitų malonumų, mes net buvome paprašyti atvykti į Hollywood svetainę "Pirmyn" choro pamokų pasiklausyti. Tai buvo visai netikėtas mums laimikis — girdėti "Pirmyn" chorą repetuojant. Kaip ir šių metų, taip ir tada choras rengėsi "Naujienu" pavasarinėms pramogoms. Kada mes atvykome į Hollywood svetainę, mes tą kuklią vietovę radom sausakimšai prisikimšusia iki pat sienų choristų, kurių veidai atrodė labai rimtai nusi-

teikę. Kada mes įėjome, tasyk buvo pamokų pertraukos. Po trumpų susipažinimų ir pasisveikinimų, mums buvo surasta vietelė prie pat langų; sakau vietelė, nes ten visai mažai vietos buvo. Tuo metu, kai kurie choristai atėjo kiek pavėlavę, p. Steponavičius kiek sarkastiškai ir rimtai pabardavo. Čia buvo rimtai dirbujamasi; ir choristas, kuris turi solo išrėžti, turi būti vietoj laiku. Po kairės netoliese stovėjo pianinas, už kurio sėdėjo nedidelis vyrukas šviesiais ir puikiai vilnijančiais plaukais. Jis buvo judrus ir mano akį patraukiantis. Tai buvo p. Švedas, man girdėtas, bet dabar dar pirmąsyk matomas, jau pagarsėjęs muzikas. Prie dešiniojo galo piano stovėjo ir sukinėjosi juokavo p. A. Bra-

zys, dabar garbingas Metropolitan operos dainininkas. Priešakyje pieno skaudžiai nusiteikusių veidų, paraudusiomis akimis, prakaitu pamirkusiuose ir atsilapojusiais marškiniais sukinėjosi ir rodikliu pirštu braukė sau nuo kaktos prakaitą ir jį drėbė ant grindų p. Kazys Steponavičius, "Pirmyn" choro dirigentas. Taip, p. Steponavičius, choro vedėjas, pirmąsyk man matomas darbo metu.

Netrukus choristams buvo duotas ženklas užimti vietas. "Pirmyn" choras pradėjo dainuoti. Iš pradžių dainavimas buvo lėtas, bet melodingas. Bet ne ilgai reikėjo laukti to momento, kai galingi choristų balsai išsiveržė tokiu nepaprastu stiprumu, kad rodėsi, jog Hollywood svetainės sienos išsiskirs ir visas puses ir stogas tau sugrius ant galvos. Taip gerą valandą ir daugiau teko gėrėti "Pirmyn" chorą praktikuojant; taip ilgai buvo proga stebėti tą įdomų žmogų, tą vulkaniską esybę, iš kurios tryško tiek energijos, tiek asmeninio pasiaukojimo muzikiniam idealui. Tai p. K. Steponavičius! Jis diriguodamas mosikavo rankomis, energingai koja trypė grindis, reikšdamas visokeriopus įtemptus grimasus savo veidu, sukinėjosi, lyg įdūkęs ciklonas, ir liejo savo prakaitą kaip praplūpusį lietuį iš perkūno trenktos debesio. Taip tas atsidėjęs žmogus energingai dirbo, o aš visą laiką laikiau savo akis į jį, žiūrėdamas į jo veidą. Aš sėdėjau ir žiūrėjau lyg užburta. Ponas Steponavičius tą dieną buvo tikras ligonis, buvo stipriai šalčio krečiamas. Bet dėl savo ligos jis nenumojo lengva ranka į savo pareigą, bet (Tesinsy 5-me pusl.)

WATCH FOR GRAND OPENING JUNE 5-6-7

limited time only!

Sensational Trade-in Offer!

A new Hoover Iron or a new Hoover Dustette for your old cleaner*...

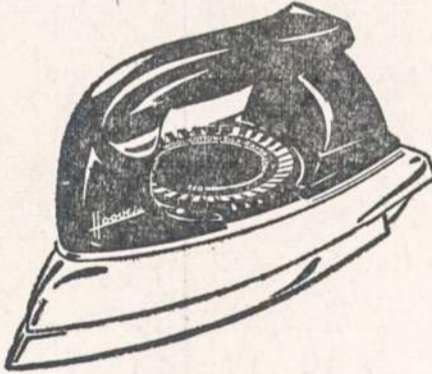
Yes, for a limited time, we will give you one of these famous household appliances in exchange for your old cleaner when you buy either a Hoover Triple-Action upright or a Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner.

*This offer good only for cleaners in good working order. Trade-in value of your old cleaner determines whether you get a Hoover Iron or Hoover Dustette. Phone us right now and see if your old cleaner qualifies!

see what you can get

The Hoover Iron has all the features you've ever wanted in an iron. Koolzone handle fits the hand without gripping; Pancake Dial is easy to set and read—no more scorched fingers! Actually fun to use!

\$13.95 Value!

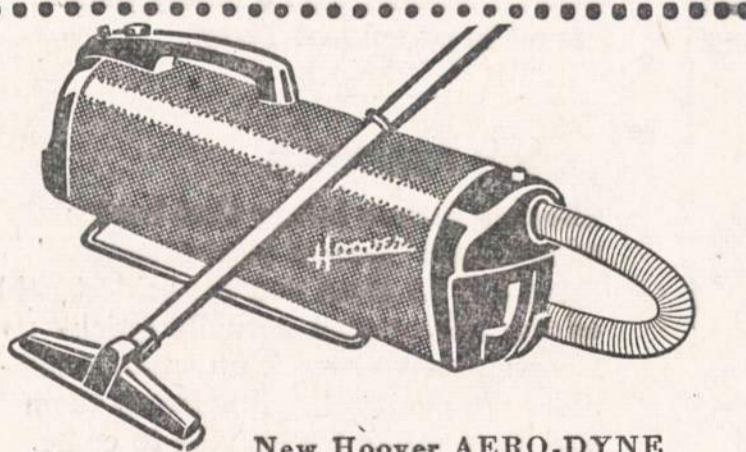

This wonder-working little hand vacuum cleaner is ideal for stairs, furniture, automobile interiors, clothing... makes quick work of hundreds of cleaning jobs. Lightweight; long cord; easy-grip handle; brush in nozzle.

\$27.95 Value!

The newest Hoover Triple-Action Cleaner Model 29 beats, as it sweeps, as it cleans. Famous for preserving rugs, furnishings, color cleaning. \$89.95. Tools extra.

New Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner Model 51 has exclusive "Litter Gitter" nozzle, controlled suction that gets more dirt, litter faster. Hoover's exclusive Dirt Ejector clicks out dirt; YOUR HANDS NEVER TOUCH DIRT! \$88.95 complete with tools.

Come in or phone us today about this sensational trade-in offer. Limited time only. Hurry! Act now!

20-YEAR WRITTEN GUARANTEE • AMERICAN-MADE BY AMERICAN CRAFTSMEN
GENEROUS TRADE - IN ALLOWANCE! LOW DOWN PAYMENT! EASY TERMS!

ARBET'S Inc.

2442 West 47th Street
1746 West 47th Street

Virginia 7-0700
Virginia 7-3377

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1-3
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone RPublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidare ofisa
10748 So. Michigan Avenue
Tel. Waterfall 8-3060
Prima nuo 1-4 ir 7-9 val. išskiriant
šeštadienis nuo 2 iki 4 po pietų.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro
šeštadienis nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniai pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Avenue
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
Tel. Pullman 5-8277

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas Yards 7-4787
Namų Tel. PROspect 6-1930
Jei neteilieps viršūniniai telefonai.
Saukiete Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas Yards 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiadi. ir sekmadi. pagal susitarimą
Telefonas HEmlock 4-7830
Namų Tel. HILLtop 5-2557

KITI LIET. DAKTARAI

Ofiso ir rezid. telef.: Yards 7-3526
DR. JONAS VALAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
DR. G. J. BYLAITIS
Vidaus, vaikų, nervų gydytojas
ofisas ir butas
4038 So. Archer Ave.
prie California Ave.
Val.: antr. 2-4, 6-8 p.m., šešt. 1-6 p.m.,
pirm., ketv. ir penkt. 6-8 p.m., o
kas dieną nuo 12:30-1:30 tik susitarus.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir
Penktad. 1:30-4; 7-9 vakaro
Treč. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso VI 7-0600, rez. VI 7-7303
DR. BR. GAIZUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Kampas Archer ir California Ave.
VAL.: 2-4 p. p. ir 6-9 vakare,
išskyrus sekmadienius.

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel. DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-9:30 val.
kasdien. Trečiadieniai uždaryta
šeštadieniai nuo 1 iki 4 po pietų.
Rezid.: 3247 South Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 p. p.
ir 7:30-9 vak. šeštad. nuo 2-4 p. p.
Trečiadi. ir sekm. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROspect 6-3838
Rezid. Tel.: RPublic 7-9199

Grovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
Akių ligų specialistė
ir pritaiko akinius.
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
Išskyrus trečiadienius.
2422 W. MARQUETTE RD.

Tel. ofiso GR. 6-4322 Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priemimo valandos tik susitarus:
nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 v. p.
išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 South Kedzie Ave.

Ofiso ir buto telef.: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
VALANDOS: Kasdien 10-12.
Antradi. ir ketvirtadi.: 6:30-9 v. vak.
šeštadieniai 10-2 ir 4-6.
Butas: 1635 So. 48th Court, Cicero.

Vieni skelbia dalį tiesos,
kiti dalį jos nuslepia, o NAU-
JIENOS paskelbia visą tiesą.

Ofiso telefonas: LaFayette 3-3219
Jei neteiliepsia Saukietė Kedzie 3-2889

Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 So. Archer Avenue
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30.
Daily afternoons.

Vakarais: pirm., antradi., ketvirtadi.:
6-8:30. Trečiadieniai tik susitarus.

Telefonai: ofiso GROvehill 6-5344
rezid. PROspect 6-4737

DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4223 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Trečiadieniai ir šeštadieniai nuo 2-4

DR. EDWARD R. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso Telefonas: GROvehill 6-1321
Jei neteiliepsia: VINcennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRIEN
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel. HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefonai: PROspect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų trečiadi. ir sekmadi.

Tel.: ofiso DANube 6-1125
buto WALbrook 5-6691

Dr. A. Valis - Labokas
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 S. HALSTED ST.
Val.: 1-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak.
šeštadieniai 1-4 val. popiet.

KITATAUCIAI GYDYTOJAI
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonai: Yards 7-0554
Jei neteiliepsia Saukiete:
Res. Tel. Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet. ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadienį nuo 10 val. iki 12.

Dr. Kazimieras MICHEL
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinius, iš-
taiso kreivas akis be operacijos,
turi modernius instrumentus akių
bandymui.
Kreivakite ir Dr. Michel dėl akių
trūkumų; 35 metų praktika paleng-
vina akių tyrimą, kuris atliekamas
su didžiausiu rūpestingumu.
Jei Jūs akis asaroja ar niežti,
negalite siūlo iverti į adatą, akys
bijo aštrios šviesos, neįžiūrėte skai-
tyti, užkeikt pasitarti pas Dr. Michel
—nieko nekainuos.

Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: Yards 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras pataravimas.
Kalbu lietuviškai

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtimas
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniai tik susitarus.
šeštadieniai nuo 10 iki 3 v. popiet.

Išvaziavusiam draugui ma-
riausia dovana — NAUJIE-
NOSE paskelbta įdomi ir
šviežia žinia. Užrašyk mums
dienraštį.

NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRŲ
SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ
IR ODOS LIGŲ
Die, kurie kenčia nuo SENU, AT-
VIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie
negali ramiai sėdėti ir miegoti
miegoti, nes jų užsiseņėjusių žaizdos
niežti ir skauda. Kad pašalinti tą
niežėjimą ir skaudėjimą senų, at-
virŲ ir skaudžių žaizdų, uždekte
LEGULO Ointment. Jo gydymas
vpatybės palengvins jūsų skaudė-
ją ir galėsite ramiai miegoti nak-
tį. Vartokite jas taipgi nuo skau-
džių nudegimų. Jos taipgi pašalina
niežėjimą ligos, vadinamos PSORIA-
SIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos
vadinamos ATHLETIC FOOT, su-
stabdė džiūvimą odos ir perplėšimą
tarppirščių. Jos yra tinkamos var-
toti nuo džiūstančių ir suskilusių
odos. Jos yra geros gydulės nuo
visų išviršinių odos li-
gų. LEGULO Oint-
ment suteiks jums pa-
galbą nuo nuvargusių,
perštamų ir niežtinčių
kojų. Legulo Ointment
yra parduodamas po
75c., \$1.25 ir \$3.50.
Pirkite vaistinėse Chi-
cagoje ir apylinkėse
ir Milwaukee, Wisc.,
arba atsiųskite money
orderį:
LEGULO, 5618 W. Eddy St.,
Chicago 34, Ill. MULberry 5-3694

Vis didesnis naujai atvykusių
tremtinių skaičius užsisako NAU-
JIENAS. Mes įsitikino, kad jos
skelbia daugiausia žinių apie lie-
tuvų tautos laisvės kovas ir gy-
venimą Amerioje.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo
pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senaivei, vaikų mokslui, įsigijimui namo,
automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems
reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis
ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cornak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747
Savings insured to \$10,000 by F.S.L.L.C.

NAUJIENŲ PAVASARINĮ PARENGIMĄ ATSIMINUS

(Tęsinys iš 4-to psl.)

dirbo it pašėlęs. Kaip didelis žmogaus pasiaukojimas savajam darbui, koks griežtas užsišpyrimas!

Menininkų pasiaukojimas

Lengvai mes padedame porą dolerių — tik vienos darbo valandos užmokesį — įėjimui į teatrą ar koncertą ir, porai valandų pamiršę visas kasdienines sunkias ir vargas, dabar gėrėjamės žmogaus kultūrinėmis išdaigomis iki giliausių mūsų sielos jausmų perpildymo. Bet ar dažnai mes pasiklausiamė, kiek daug valandų choro dalyviai paaukoja, pakol jie pasirošia sklandžiam dainavimui? Kas tas choristas? Kas jį verčia ar traukia į tokį pasiaukojimą? Kokie jam asmeniškai nuopelnai? Koks jam užmokeskis? Ak, daugiausia jam nieko nemokama. Jis ne tik dažnai paaukoja daug savojo laiko šiam darbui, bet gal ir iš savosios kišenės pridėda, kad galėtų mus linksminti. Net ir laikraščio korespondentas nepaminės jo vardo, jei dar jis nėra pasiekęs solisto, žvaigždės aukštumos. Kai kad choro dirigentas jam ar jai tars asmenišką pagyros žodį už gerą atlikimą savosios dalies bendrijoje, bet ir tuo jis pasitenkins.

Ne visi žmonės ir ne už kiekvieną atliktą darbą ieško ar prašo užmokesčio. Ideališkas žmogus, mat, mėgsta, ant savo ideališko arkluko užsisėdęs, pajodinėti; maždaug taip sako Dr. Algirdas Margeris, "širdies rūmų" autorius. Kiek tas daug gilios teisybės pasako, teisybės apie kultūringą, ideališką žmogų. Ir kas yra išmokęs idėjų ir svajonių arklukais jodinėti,

tas yra pasiekęs viršūnes įsiprusinusių žmonių tarpe. Toks žmogus gerai pažįsta humanistinius žmogaus pradus, ir jis žino, kad gyvenant ne vien tik reikia imti, bet kad reikia ir duoti — duoti iš širdies, be atodairos ir neabejotinai.

Tokioje tad rikiuosenos aukštumoje mes turėtume įterpti p. Kazį Steponavičių, tą galvanišką asmenybę, pasiaukojusią muzikos idealui. Kiek toks žmogus gali būti vertinamas visuomeniškai, niekas nesuabejos; toks įvertinimas turėtų būti aukštas. Kiek lietuviškoji Chicago's visuomenė, kuri dažnai turi laimingų progų gerėtis p. Steponavičiaus muzikiniams kūrybiniais nuopelnais, atsidėkos jam, vargiai ar aš čia galėčiau kokį nurodymą paskelbti. O juk vis tiek ne taip jau seniai gana daug laikraščiuose buvo rašoma apie lietuviškųjų chorų krikimą. Tai aiškiai reiškia, kad visuomenė itin rimtai ir gal su baime domisi, kad tokie dalykai, kaip senų lietuviškųjų chorų subyrėjimas, nevyktų. Kaip tai sulaukyti, ar ką...

Kad taip po kišenės pasigraibius...

Imsių ir čia pat pradėsiu knisintis svetimų žmonių kišenėse. Yra sakoma, kad Chicagoje ir josios apylinkėse yra apie 150,000 lietuvių gyventojų. Tai daug kišenių, į kurias aš savo gal visai nešvarias rankas drįsiu kyšelti, — pasiskelbsiu viešai kišenvagių. Jei tik po pusę dolerio (50 centų — visai, rodos, yra maža) aš galėčiau taip sau gražiai iščiupinėti iš kiekvienos kišenės, tai būtų (kiek manoji aukštoji matematika nusako), berods, 75,000 mano pavogtų — iščiupintų dolerių.

Gen. Francis T. Dodd, kurį komunistai kaliniai buvo pasigavę Kojės saloje ir laikė įkaitu. Išpildžius kai kuriuos kalinių reikalavimus, generolas buvo išlaisvintas. Išlaisvintą generolą sveikina 8-tos armijos štabo viršininkas gen. Charles W. Christenberry.

Už tuos nešvarius pinigėlius gal būtų galima pastatyti nedidelę, kuklią svetainelę, kurią būtų galima įvardyti: Kazio Steponavičiaus Muzikos Rūmai ar kaip kitaip. Tuose rūmuose (ak, kaip vaizdingai jie man jau matosi! "Pirmyn" choras, vadovaujamas p. Steponavičiaus, galėtų repetuoti. Galėtų kitiems chorams arba mažiems parengimams svetainelę išnuomoti; ir jei iš to susidarytų mėtinųjų pajamų, jas pavesti p. K. Steponavičiaus ir "Pirmyn" choro finansiniams reikalams. Tokis patvarkymas galėtų tęstis tol, kol p. Steponavičius galėtų pasilikti "Pirmyn" choro vedėju. Taip galėtų iškilti muzikos centras Chicago's lietuvių tarpe.

Tai jau bus dveji metai, kaip mums bevizituojant "Pirmyn" choro repeticijas, man įstrigo į galvą šios mintys, lyg kokie žagarai, ir nedavė man ramybės.

Viskas labai panašu į tą mano pamėgtą Antano Tulio herojų, buvusį pirmojo pasaulinio karo veteraną kareivį, kuris nešiojasi aštuonias vokiečio kareivio jam suvartytas ir galvą kulkas, bet dar gyvas ir Valparaiso universitete mokslus beinaš. Šiam kareiviui-herojui valdžia iš anksto sumokėjo dešimtį tūkstančių dolerių, kad, jam mirus, valdžia turėtų primenybę išskirti jo galvą ir gal sužinoti, kodėl jis nenumirė nuo aštuonių jam į galvą suvartytų kulkių. Pinigėškiai aš nesu taip laimingas, kaip tas Tulio herojus, ir čia vietoj išsitraukiu tą žagarą iš galvos, kad taip atsikratyčiau tos neramybės.

Ir, be kitų dalykų, aš gal ant per mažo margeriško arkluko užsisėdau savajam ilgam užsimojimui. Ir jeigu tai atsitiktų, jei manasai arklukas pavargtų ir nepasiektų mano užsibrėžtos kelionės, aš vis dėlto su mielu noru nužengsiu nuo jo, o patį arkluką, gerai apnėjęs, gerbiama p. Kaziu Steponavičiui padovanosiu, o jis gal prisidės prie mano žygio su kelių koncertų prie muzikinių vietovės pastatymo, ir taip jam gali tekti daugiau negu... Ak, gal užteks šiam sykiui.

Koks tikras Sovietų pajėgumas

Sovietų Sąjungos ekonominis potencialas, kaip pažymi "La Documentation Francaise" N. 2. 335, persispausdinusi tuo reikalu straipsnį iš šveicarių socialdemokratų organo "Das Volksrecht" Zueriche, yra stiprus. Jo nereikia vertinti per menkai. Stalians jau 1946 m. — penkmečio proga — paskelbė, jog ateity Sovietų Sąjunga tapsianti pati stipriausia ir galingiausia pasaulyje ekonominė pajėga, kuri kasmet duos 50 mil. tonų liejyklų geležies, 60 mil. tonų rūdos, 500 mil. tonų akmens anglies ir 60 mil. tonų benzino. Ir nuo 1948 m. Sovietų pramonė auga greičiau, nei ji proporcingai kyla Vakaruose, konstatuojama. Jei 1940 m. Rusija pagaminė tik 18 mil. tonų rūdos, tai 1950 m. jau 27, benzino gamyba iš 31 mil. tonų pakilo iki 37 milijonų. Žemės ūkyje padaryta pažanga dar didesnė už pramonės pažangą.

Todėl, kalbant apie Sovietų pramonės pažangą ir ją vertinant kritiškai, vis dėlto negalima jos imti per daug žemai, nors tiek jos statistikos skaičiai yra išpūsti, tiek tikrovė toli gražu nesutampa su oficialiais duomenimis popieriuje. (Elta).

"Nemuno Pakrantėmis"

Dr. A. Garmaus knyga "Nemuno pakrantėmis (Jaunųjų dienų atsiminimai)". Knygos yra 136 psl. Kaina \$1.25. Gaudama "Naujųjų" administracijoje 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., prisituntus čekį arba money order \$1.25. Pašto išlaidos 10c.

Sensational Trade-in Offer!

A new Hoover Iron or a new Hoover Dustette for your old cleaner* . . .

Yes, for a limited time, we will give you one of these famous household appliances in exchange for your old cleaner when you buy either a Hoover Triple-Action upright or a Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner.

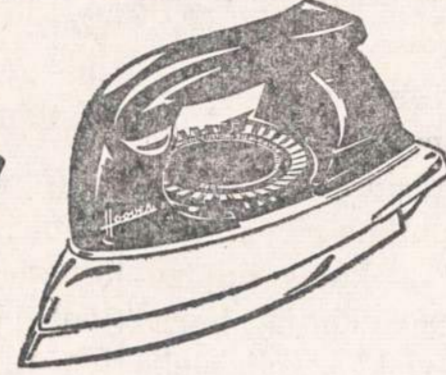
*This offer good only for cleaners in good working order. Trade-in value of your old cleaner determines whether you get a Hoover Iron or Hoover Dustette. Phone us right now and see if your old cleaner qualifies!

see what you can get

limited time only!

The Hoover Iron has all the features you've ever wanted in an iron. Koolzone handle fits the hand without gripping; Pancake Dial is easy to set and read—no more scorched fingers! Actually fun to use!

\$13.95 Value!

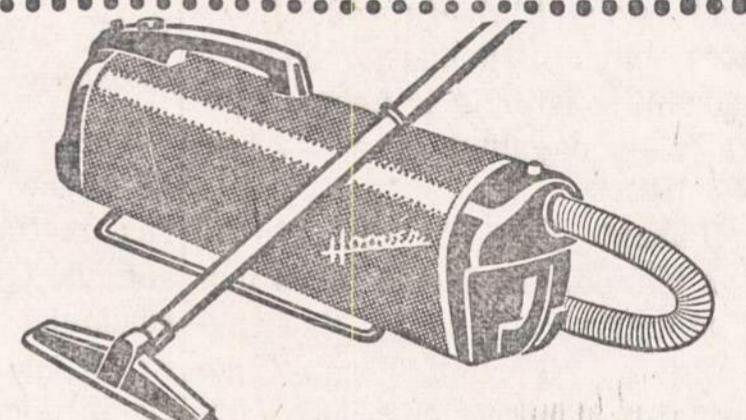

This wonder-working little hand vacuum cleaner is ideal for stairs, furniture, automobile interiors, clothing... makes quick work of hundreds of cleaning jobs. Lightweight; long cord; easy-grip handle; brush in nozzle.

\$27.95 Value!

The newest Hoover Triple-Action Cleaner Model 29 beats, as it sweeps, as it cleans. Famous for preserving rugs, furnishings, color cleaning. \$89.95. Tools extra.

New Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner Model 51 has exclusive "Litter Gitter" nozzle, controlled suction that gets more dirt, litter faster. Hoover's exclusive Dirt Ejector clicks out dirt; YOUR HANDS NEVER TOUCH DIRT! \$88.95 complete with tools.

Come in or phone us today about this sensational trade-in offer. Limited time only. Hurry! Act now!

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street
HEmlock 4-7095

Open Monday & Thursday Evenings

limited time only!

Sensational Trade-in Offer!

A new Hoover Iron or a new Hoover Dustette for your old cleaner* . . .

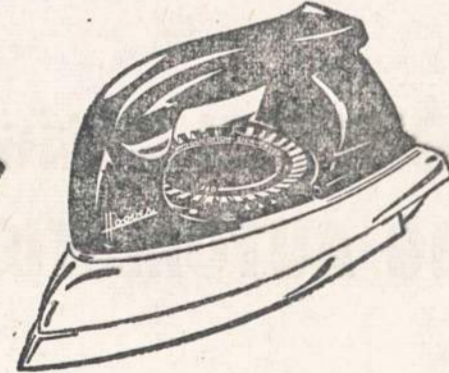
Yes, for a limited time, we will give you one of these famous household appliances in exchange for your old cleaner when you buy either a Hoover Triple-Action upright or a Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner.

*This offer good only for cleaners in good working order. Trade-in value of your old cleaner determines whether you get a Hoover Iron or Hoover Dustette. Phone us right now and see if your old cleaner qualifies!

see what you can get

The Hoover Iron has all the features you've ever wanted in an iron. Koolzone handle fits the hand without gripping; Pancake Dial is easy to set and read—no more scorched fingers! Actually fun to use!

\$13.95 Value!

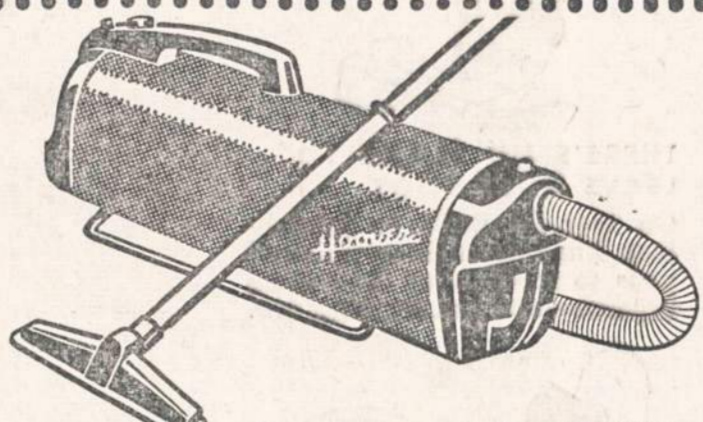

This wonder-working little hand vacuum cleaner is ideal for stairs, furniture, automobile interiors, clothing... makes quick work of hundreds of cleaning jobs. Lightweight; long cord; easy-grip handle; brush in nozzle.

\$27.95 Value!

The newest Hoover Triple-Action Cleaner Model 29 beats, as it sweeps, as it cleans. Famous for preserving rugs, furnishings, color cleaning. \$89.95. Tools extra.

New Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner Model 51 has exclusive "Litter Gitter" nozzle, controlled suction that gets more dirt, litter faster. Hoover's exclusive Dirt Ejector clicks out dirt; YOUR HANDS NEVER TOUCH DIRT! \$88.95 complete with tools.

Come in or phone us today about this sensational trade-in offer. Limited time only. Hurry! Act now!

BERMAN'S

11315 So. Michigan Avenue
7949 So. Ashland Avenue
1740 N. Harlem Avenue

Waterfall 8-8400
HUDSON 3-9200
BERKSHIRE 7-5100

Open Evenings until 10 P. M. except Sat. and Sun.

limited time only!

Sensational Trade-in Offer!

A new Hoover Iron or a new Hoover Dustette for your old cleaner* . . .

Yes, for a limited time, we will give you one of these famous household appliances in exchange for your old cleaner when you buy either a Hoover Triple-Action upright or a Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner.

*This offer good only for cleaners in good working order. Trade-in value of your old cleaner determines whether you get a Hoover Iron or Hoover Dustette. Phone us right now and see if your old cleaner qualifies!

see what you can get

The Hoover Iron has all the features you've ever wanted in an iron. Koolzone handle fits the hand without gripping; Pancake Dial is easy to set and read—no more scorched fingers! Actually fun to use!

\$13.95 Value!

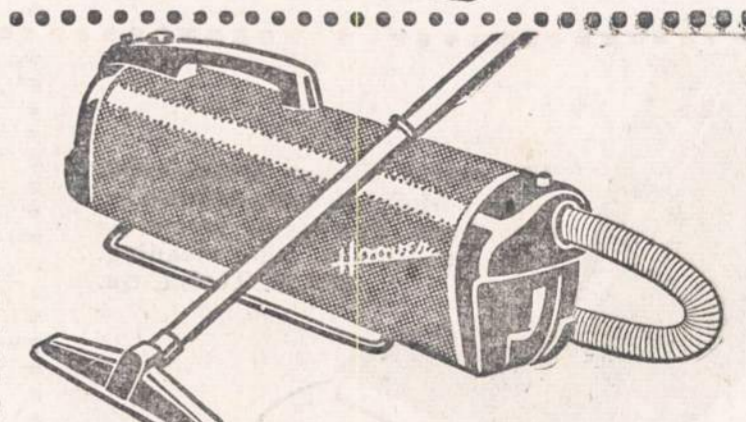

This wonder-working little hand vacuum cleaner is ideal for stairs, furniture, automobile interiors, clothing... makes quick work of hundreds of cleaning jobs. Lightweight; long cord; easy-grip handle; brush in nozzle.

\$27.95 Value!

The newest Hoover Triple-Action Cleaner Model 29 beats, as it sweeps, as it cleans. Famous for preserving rugs, furnishings, color cleaning. \$89.95. Tools extra.

New Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner Model 51 has exclusive "Litter Gitter" nozzle, controlled suction that gets more dirt, litter faster. Hoover's exclusive Dirt Ejector clicks out dirt; YOUR HANDS NEVER TOUCH DIRT! \$88.95 complete with tools.

Come in or phone us today about this sensational trade-in offer. Limited time only. Hurry! Act now!

M. J. SCHWENK FURNITURE CO.

3701 West 26th Street

LAWndale 1-8580

TAUTOSAKOS KAMPĖLIS

EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENE

(Zemaitis pasakoją)

Seniai seniai gyveno senis ir senikė. Turėjo dvylika sūnų ir tris dukteris. Mažajai dukteriai buvo duotas vardas Eglė. Ji buvo pati mažiausia ir pati gražiausia. Visos trys seserys susitarė vieną šventą pavakarį eit į jūrą maudytis. Nuėjo į jūrą, išsimaudė, išsiprausė puikiai, išlipo ant kranto vėdytis — žiūr! Eglės marškinių rankovėje žalys isiranges. Priėjo Eglė ir sako: "Lįsk lauk, atiduok marškinius! Eik sau iš kur atėjęs!" Žaltys atsuko: "Pasakyk, kad tekėsi už manęs, išlįsiu ir nueisiu, atiduosiu, o šiaip neduosiu."

Priėjo didžioji sesuo, paėmė marškinius, — sako, — "Lįsk lauk", — sako, — "atiduok marškinius, eik sau iš kur atėjęs". "Aš neduosiu, neisiu!" "Na", dabar Eglė sako, "Kaip pažadėsiu už žalčio tekėti, kaip aš su žalčiu gyveniu! Koks mano gyvenimas bus!" Didžioji sesuo mįsina ir sako: "Sakyk, kad tekėsi!" Ale ta rokuoja — to nebuvo ir nebus... Nebuvo pasaulyje istorija ir nebus. "Gerai", — pagaliau sako, — "tekėsiu!"

Pasakė Eglė "tekėsiu!" Žaltys išlindo, išsiskleidė jūros marios, pasinėrė ir nuėjo. Na ir sutarė parėję namo nesakyti nei broliams, nei tėvams, nei kam, nič nieko nesakyti — tas nueis ant nieko.

Žalčiai lankosi pas Eglę

Po trijų dienų tėvas priėjo prie lango ir žiūrė į kiemą — pilnas kiemas žalčių: raitosi, cypia, švilpia, voliojasi po kiemą... Tėvas nežino kas čia dabar yra. Vienas žaltytis prisitartinio prie senos motinos ir sako: "Mes atėjom vestis tavo dukteries Eglės", žaltys sako, — "išleisiu eit".

lės, pasižadėjo tekėti už mūsų karaliaus. Mes atėjom vestis.

Seserys ir broliai sako: "Mes palydėsime!" Žaltys pasakė: "Nereikia mums nė kokių palydovų, mes parsivesim! Nė kokių palydovų, kad nebūtų."

Eglė žalčių karalijoje

Nuėjo prie tos vietos, kur maudėsi prie jūros — žiūrė po karklynu atsistojęs jaunikaitis puikus karališkais rūbais apsi-rėdęs, kad kur gali gaut... Ir sako: "Aš esu tas pats žaltytis, kur buvau tavo marškinių rankovėje išlindęs. Tu pasižadėjai už manęs tekėti, dabar mudviejų vestuvės bus — tu už manęs tekėsi!"

Išsiskleidė jūros marios, pasileido į apačią visi: ir žalčiai ir Eglė ir nusileido. Priėjo žalčio namus — puikūs rūmai, gražiausi, tarnai — kojas nuplautina ir galvas sušukuoja, burną nuprausina — viską... Jai nieko nereikia viskas paruošta.

Eglė, vaikai ir lankymasis tėviškėje

Pragyveno metus — susilaukė vieno sūnaus. Gyveno ant rus metus — susilaukė antro sūnaus. Gyveno trečius metus — susilaukė ir dukters. Gerume, rojui būdami, užmiršo ir seseris ir tėvus ir brolius, viską... Didysis vaikas atsikėlė rytmetį, kojas aunasi ir sako: "Mama, iš kur mes paeinam, iš kur mes esam? Ar mes galėtumėm pagamtyti, aplankyti?" Jai išėjo didystė: ji turi dvi seseris ir dvylika brolių ir senus tėvus. Ir per tiek laiko jų ji nematė jau... Nuėjo prie savo vyro ir prašo: "Pavelyk man aplankyti senus tėvus, seseris ir brolius?" "Gerai", — žaltys sako, — "išleisiu eit".

Nuėjo, atnešė jai šilkų kuodelį ir atnešė ratelį ir sako: "Tą šilkų kuodelį suverpsi, galėsite visi eiti, aš išleisiu!"

Verp verp, per dienas, per naktis — kuodelis nein mažyn, siūly nēr ir nēr, kuodelio nesu-verpia... Nuėjo prie raganos ir sako: "Motuše, širdele, patark man, kaip suverpti šilkų kuodelį. Verpiu dieną ir naktį — nesu-verpiu ir nesu-verpiu!"

"Dukrele, širdele, mirsi — tu jo nesu-verpsi. Pareisi namo, už-kurk pečių, kur duoną kepi. Įkai-tyk karštai kiek gali. Paimk tą šilkų kuodelį ir įmesk į pečių. Žiūrėk į tą pečių!"

Įmetė į tą pečių, žiūrė į tą pečių — žaltytis rangosi po pečių, kad rangosi, o iš gerklės, kad ein siūlai į tą ratelį, kad kur gali gaut! Ji ir suverpė. Nunešė tuos siūlus prie karaliaus — prie savo vyro ir sako: "Jau suver-piau!" Sako: "Gerai!" atnešė jai geležinę klumpę: "Kai tą klumpę suavėsi, galėsit eiti!"

Ji vaikščioja vaikščioja į akmenis, į plytas trenk trenk klumpė nauja ir nauja. Nieko negali padaryti. Vėl nuėjo prie tos raganos ir sako: "Motuše, širdele, kaip reikia man tą klumpę sudėvėti. Ji nauja ir nauja!" "Tu jos kai ir mirsi nesudėvėsi! Nueik prie kalvio, nusinešk ir prašyk, kad kalvis tau sudėgintų tiek kiek jis gali! Kol tu pareisi ir ta klumpė prakiurs".

Ji taip ir padarė. Kol namo parėjo jau klumpė ir kiaura. Nunešė prie savo vyro ir sako: "Jau suavėjau!" "Gerai", sako, "galėsite dabar eiti. Ale kur jūs nusinešite pyrago eidami. Ar turit kur pyrago išsikepti, reikia ką nors nunešti! Kitai negalit nueiti!" Jis išnešė, viską išslėpė ir viedrus ir indus ir šiaudus, viską... Paliko rėtį ir tą kubilą, kur kepa duoną ir miltus. O kita visa išnešė. Ji netur su kuo vandens parsinešti... Nuėjo prie tos raganos ir sako: "Motuše, širdele, kaip rei-

kia parsinešti vandens, kad aš neturiu su kuo — tik vieną rėtį turiu!" "Dukrele, širdele", sako ragana, — "Kur duoną kepi tą kubilą išgramdyk išgramdyk, vandeniui sumirkyk ir to rėčio visą apačią ištepik ir su rėčiu parsineši vandens!"

Ji taip ir padarė: ištepė tą rėtį, parsinešė vandens ir iške-pė pyragą. Nunešė vyrui pyragą ir sako: "Jau iškepiu!" "Dabar galėsite eiti visi", sako žaltytis, — "Ale ilgiau nebūkit, kaip devynias dienas. Ir kai eisit namo, kad nekorkio palydovo, eikit vieni... Ir atelkite prie jūros ant to kranto atsistoję šaukite: "Žilvyti Žilvinėli, jei tu gyvas — pieno putas, jei negyvas — kraujo putas! Jei pamatysi kraujo putą, tai žinok, kad aš negyvas, o jei pieno putas — tai aš gyvas!"

Eglė tėviškėje

Namuose broliai klausia vaikų: "Kaip jūs aną šaukiat?" Paklausė didžiojo vaiko. Išsivedė į miškus pasivaikščioti, sako, "Nežinau!" Tą vaiką kapojo su nagaika, kapojo kapojo "Nežinau ir nežinau!" "Pareisi namo, nesakyk, nei motinai, nei broliui, nei seseriai, niekam nesakyk. Jis niekam nesakė. Išsivedė antrą vaiką, Antrąjį vėl plakė plakė, klausinėjo kaip šaukti: "Nežinau! Nežinau!" Ir tą prisaidino, kad nesakytų.

Parėjo namo ir išsivedė mergelę — dukterį į mišką pasi-vaikščioti ir klausia: "Kaip jūs aną šaukiat? Ji sako: "Nežinau!" Jis ištraukė iš bato aulo bizūną, nagaiką... Vieną syrtį per nugarą kirtu, antrąsyk. "Kaip šaukiat pasakyk!" Na tai ji pasakė: Broliai parėjo namo, pasiėmė dalgius, tą mergelę paliko namuose, pasiėmė dalgius ir nuėjo prie jūros kranto šaukia: "Žilvyti Žilvinėli, jei tu gyvas pieno putas, jei negyvas kraujo putas". Atplaukė pieno putas, paėmė broliai su dalgiais ir sukapojo galvą. Sukapojo žaltytį visai.

Eglė grįžta pas žalčius

Devynios dienos praėjo — jau jiems laikas eiti namo. Ilgiau neleido būti, kaip devynias dienas. Nuėjo prie jūros krašto ir šaukia: "Žilvyti Žilvinėli, jei tu gyvas pieno putas, jei negyvas kraujo putas!"

Atplaukia kraujo putas ir sako: "Mūsų brangiausia mieliausia dukrelė mane išdavė tavo broliams. Tada dvylika brolių atėjo ir su dalgiais mane sukapojo. Vaikai nesakė. Mūsų mažiausia, brangiausia, mylimiausia dukrelė!"

Motina atsisuko į didįjį vaiką ir sako: "Kad tu būtum tvirtas, kaip ažuolas. Kad iš tavęs galėtų žmogus ką pasidaryti — medžiagas. Ir kad apie tave augtų baravykai!" Tas pavirto į ažuolą. Atsisuko į antrąjį ir sako: "Kad tu būtum, kaip beržas, kad iš tavęs žmogus susiristų sluotą. Kad iš tavo kraujo galėtų atsigeriti žmogus. Kad tu būtum, kai beržas!" Tas pavirto į beržą, atsisuko į tą mergelę ir sako: "Kad tu būtum, kai drebulė. Kad tavo vėjas galvą sušukuotų. Lietus burną nupraustų. Kad tu drebėtum ir drebėtumėi visuomet ir apie tave lėpšės augtų. O aš pati, kai eglė: apie mane kirminai slankios ir skruzdėlės namus budavos!"

Tas pavirto į ažuolą, tas į beržą ta į drebulę, o ji pati į eglę.

Pasakoją St. Urbonas. Šilalės žemaitis, 61 m., 1950.8.27.

Knygos lubose

Winnipeg, Kanadoje, ligoninėse esančios kambarių lubos lošia ekranų rolę, kuriuose atsispindi knygų puslapiai. Tokiu būdu ligonis turi galimybę, pasiliekdamas gulinciojo padėtyje, skaityti knygas. Norint gauti knygos atvaizdą lubose, pakanką paspausti tam tikrą mygtuką.

Lietuvos Gen. Konsulato New Yorke paieškomi asmenys

Adomaitis, iš Ošių kaimo, Klovainių parapijos.
Bajoras Jonas, iš Suvalkų Kalvarijos.
Balčiūnaitė, iš Ošių kaimo, Klovainių parapijos.
Bergas Jonas ir jo žmona Pesekaitė, Adelė.
Deveika, iš Klovainių.
Dilis Vincas, iš Klibėšų kaimo, Babtų val., Kauno apskr.
Kučinskis Petras, iš Tverų val., Telsių apskr., Beržuvaicių kaimo.
Michelevičiūtės Sofija ir Veronika, iš Kauno-Šančių.
Mitkevičius Vladas ir jo sesuo Mitkevičiūtė, iš Stonaičių kaimo, Kurtuvėnų parap., Šiaulių apskr.
Pesekaitė-Bergienė Adelė ir vyras Bergas Jonas.
Petrauskas Rufinas, iš Jutiškių kaimo, Pumpėnų vl., Panevėžio aps.
Simonavičius Stanislovas, iš Igarų kaimo, Mosėdžio val., Kretingos apskr.
Urbonas, iš Karklinės kaimo, Klovainių parapijos.
Vaičiulis Antanas, iš Klovainių.
Williams Viktorija.
Ieškomeji arba apie juos žinan-tieji maloniai prašomi atsiliepti:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Kiek beliko arklių

Žemės ūkio Departamentas skelbia, jog dabar JAV-se liko vos 2,000,000 arklių — žymiai mažiau kaip automobilių. Iš viso, arklių skaičius greit mažėja. 1915 metais jų buvo 21,000,000.

Briedžiai Yellowstono Parke

Yellowstono Parke greit dauginasi briedžiai. Jų esama dabar apie 12,000. Ypatinga sena-

to komisija užimta ieškojimu priemonių jų skaičiui sumažinti. Nutarta išvežti briedžius į šiaurinę Montaną ir paleisti laisvam medžiojimui, tačiau vien tik briedžių išvežimas atsieis po \$2 už kiekvieną.

JŲ LAIMEI TURĖKITE PARUOŠĘ SANTAUPAS

- * Dovanoms
- * Švietimui
- * Apsaugai

ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR!

GERI DIVIDENDAI. Garantuotas Saugumas
Santautos Išmokamos Pareikalavus

LIETUVISKA ĮSTAIGA

UNIVERSAL SAVINGS

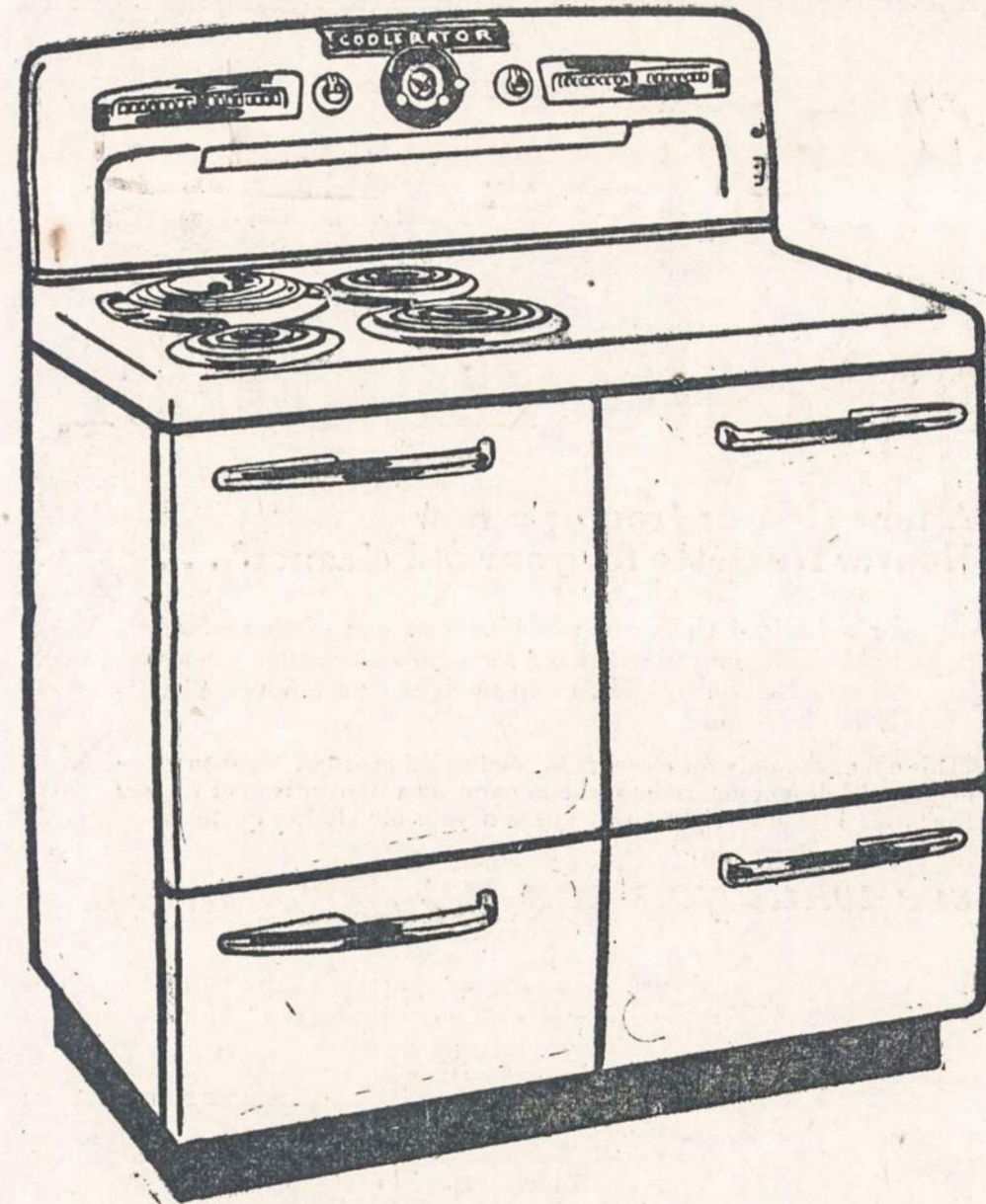
AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAymarket 1-2028

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandai vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.

GO MODERN - COOK ELECTRICALLY

When You Cook with a
COOLERATOR
Your Kitchen Stays Cleaner

WITH ALL THE
WORLD'S MOST
WANTED
FEATURES

✓ 7-Heat Push-A-Button,
Color-Guide Cooking
Controls for the Utmost
in Fingertip Cooking
Flexibility.

✓ Magic Well-E-Vator—
Up it's a Giant Surface
Unit—Down it's a Thrif-
ty Deepwell Cooker.

\$329.50

THE NEW PUSH-A-BUTTON RANGE
THAT DOES EVERYTHING AUTOMATICALLY

MINIMUM DOWN PAYMENT

PUTS A PUSH-A-BUTTON
COOLERATOR IN YOUR KITCHEN

Coolerator

THERE'S NO FLAME TO
LEAVE UGLY SOOT

On utensils, walls or furnish-
ings. That means fewer pots and
pans to scour—less decorating
expense—and less washing, too.

HIGH SPEED UNITS ARE
SELF CLEANING

If food is spilled on the unit,
the intense heat quickly con-
sumes it—and there's no soot
or other greasy residue.

EASIEST TERMS

Trade in up to \$100

limited
time
only!

Sensational Trade-in Offer!

A new Hoover Iron or a new Hoover Dustette for your old cleaner*...

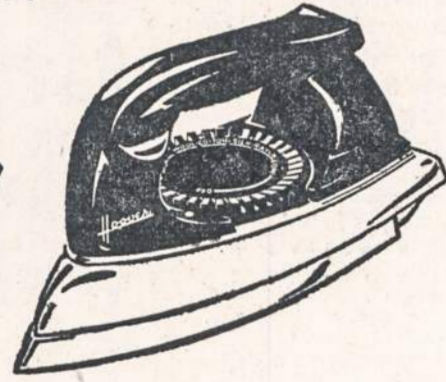
Yes, for a limited time, we will give you one of these famous household appliances in exchange for your old cleaner when you buy either a Hoover Triple-Action upright or a Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner.

*This offer good only for cleaners in good working order. Trade-in value of your old cleaner determines whether you get a Hoover Iron or Hoover Dustette. Phone us right now and see if your old cleaner qualifies!

see what you can get

The Hoover Iron has all the features you've ever wanted in an iron. Koolzone handle fits the hand without gripping; Pancake Dial is easy to set and read—no more scorched fingers! Actually fun to use!

\$13.95 Value!

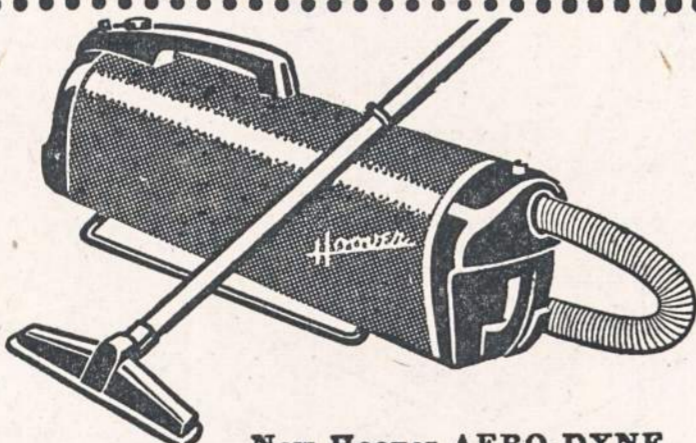

This wonder-working little hand vacuum cleaner is ideal for stairs, furniture, automobile interiors, clothing... makes quick work of hundreds of cleaning jobs. Lightweight; long cord; easy-grip handle; brush in nozzle.

\$27.95 Value!

The newest Hoover Triple-Action Cleaner Model 29 beats, as it sweeps, as it cleans. Famous for preserving rugs, furnishings, color cleaning. \$89.95. Tools extra.

New Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner Model 51 has exclusive "Litter Gitter" nozzle, controlled suction that gets more dirt, litter faster. Hoover's exclusive Dirt Ejector clicks out dirt. YOUR HANDS NEVER TOUCH DIRT! \$88.95 complete with tools.

Come in or phone us today about this sensational trade-in offer. Limited time only. Hurry! Act now!

LINDON'S FURNITURE & APPLIANCES

5518 So. Halsted Street

Open Monday and Thursday till 9:30 P. M. All Phones: PROSPECT 6-4545
6-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. —KETVIRTAD., GEGUŽĖS 15, 1952

Glaser's Furniture & Radio Co.
5115-5123 S. Kedzie Ave. PProspect 6-1790